

**Svenskt Näringsliv –
Förhandlings- och samverkans-
rådet PTK**

**Avtal om ITP och
TGL**

2005-03-10

INNEHÅLL

Förord	5
Basbelopp i ITP-planen	6

ITP-planen - Avtal

A ITP-planen

1 Förmåner	7
2 Planens omfattning	11
3 Pensionsmedförande lön	14
4 Pensionsgrundande tjänstetid	17
5 Ålderspension	20
6 ITPK	24
7 Delpension	26
8 Sjukpension	26
9 Familjepension	29
10 Särskild änkepension	31
11 Särskild änklingspension	32
12 Fribrev	32
13 Förtida och uppskjutet uttag	32
14 Pensionsbesked	33
15 Garantibestämmelse	34
16 Tolkning, tvister m m	35
17 Giltighetstid	38

B Övergångsbestämmelser 39

C ITP Utland 41

Försäkringsvillkor ITPK - Familjeskydd 49

TGL - Avtal

1 Tjänstegrupplivförsäkring	65
2 TGLs omfattning	67
3 Försäkringsbeloppens storlek	68
4 Makeförsäkring	70
5 Efterskydd	71
6 Samordning	72
7 Garantibestämmelse	73
8 Undantag	74
9 Förhandlingsordning	74
10 Giltighetstid	74

APPENDIX

Förhandlingsprotokoll m m

Uppgörelse om ITP 1976-09-30	77
Förändringar i ITP-planen 1989-12-22	92
ITP-planen 1990-06-25	99
Tjänstegrupplivförsäkring TGL	102
ITP Utland	105

Förord

ITP-planen – *Avtal om plan för industrins och handelns tilläggs pension för tjänstemän* – och *Tjänstegrupp-livförsäkringen*, TGL, gäller mellan Svenskt Näringsliv (tidigare Svenska Arbetsgivareförening, SAF) och Förhandlings- och samverkansrådet PTK (tidigare Privattjänstemannakartellen – PTK)

Detta avtalstryck innehåller

- avtalstext för ITP-planen inklusive ITP Utland som gäller per 2005-01-01.
- försäkringsvillkor för Tjänstegrupp-livförsäkring, TGL
- försäkringsvillkor för ITPK - Familjeskydd.

Avtalstexten gäller huvud-ITP.

Följande villkor i ITP-planen håller på att fasas ut ur planen och har inte tagits med i detta avtalstryck.

- Försäkringsvillkor för försäkring om delpensionsförmåner
- ITPG-planen – Avtal om plan för garantitilläggs pension till ålderspension enligt ITP-planen som upphörde att gälla 1998-01-01.

Dessa avtalstexter finns i ett tidigare avtalstryck *Avtal om ITP och TGL SAF-PTK 1994-01-01*, som kan beställas från PTK.

Basbelopp i ITP-planen

Inledningsvis anger vi även vilket basbelopp som ligger till grund för respektive förmån.

Basbelopp	Förmåner som påverkas av basbeloppet
Inkomstbasbelopp	<ul style="list-style-type: none"> - Lönegränsen 7,5 inkomstbasbelopp för ITPs ålderspension och familjepension - Lönegränsen 20 och 30 inkomstbasbelopp för ITPs ålders-, sjuk- och familjepension - Lönegränsen 7,5 inkomstbasbelopp i ITP Utland
Förhöjt prisbasbelopp	<ul style="list-style-type: none"> - Ersättning från ITPK - Familjeskydd
Prisbasbelopp	<ul style="list-style-type: none"> - Lönegränsen 7,5 prisbasbelopp för ITPs sjukpension - Ersättning från Tjänstegrupplivförsäkring, TGL.

ITP-planen – Avtal om plan för industrins och handelns tilläggspension för tjänstemän

Avtal om plan för industrins och handelns tilläggspension för tjänstemän (ITP-planen) mellan

.....
(arbetsgivareförbundet) och

.....
... (tjänstemannaförbundet eller -förbunden) för tjänstemän med undantag för befattningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen, anställda hos arbetsgivare som är anslutna till ..... (arbetsgivareförbundet)¹.

Begreppet ”tjänsteman” i texten nedan innefattar arbetsledare.

A ITP-planen

1 Förmåner m m

1.1 ITP-planen omfattar

- ålderspension² se punkt 5
- ITPK se punkt 6

---

¹ Se tillämpningsregler i bilaga 4 till förhandlingsprotokoll 1989-12-22 i avtalstryck *SAF – PTK Avtal om ITP och TGL, 1994-01-01* s. 103.

² Ålderspensionen kompletteras i vissa fall av en särskild garantitilläggspension – ITPG, som numera är under utfasning. Bestämmelserna för ITPG återges i avtalstryck *SAF – PTK Avtal om ITP och TGL, 1994-01-01*, s 54.

- delpension ¹	se punkt 7
- sjukpension	se punkt 8
- familjepension	se punkt 9
- särskild änkepension	se punkt 10
- särskild änklingspension	se punkt 11

Förmåner enligt punkterna 7-8 samt 10-11 ingår i den kollektiva riskförsäkring som definieras i § 15 i förhandlingsprotokollet.

Gemensamma bestämmelser för pensionsförmånerna finns i punkterna 2-4 och 12-17. Härutöver gäller Alectas allmänna försäkringsvillkor i tillämpliga delar.

Arbetsgivaren skall tillämpa bestämmelserna nedan och i avsnitten B Övergångsbestämmelser, s. 39 och C Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring, s. 41.

1.2 Anslutning till ITP-planen sker genom att arbetsgivaren tecknar pensioneringsavtal med Collectum AB (Collectum), som företräder försäkringsgivare inom ITP-planen.

Pensionsförmånerna skall finansieras av arbetsgivaren. Arbetsgivaren avgör om han skall

- teckna pensionsförsäkring i Alecta Pensionsförsäkring, ömsesidigt (Alecta) eller
- i vad avser ålderspension och ITPK-pension göra företagsinterna avsättningar inom ramen för FPG/PRI-systemet enligt villkoren för detta.

---

¹ Under utfasning

För alternativ pensionslösning enligt punkterna 5.2 och 9.3 har arbetsgivaren därutöver också möjlighet att trygga utfästelsen i annat försäkringsbolag än Alecta, i understödsförening, genom kontoavsättning i kombination med kreditförsäkring enligt annat system än FPG/PRI eller genom avsättning till pensionsstiftelse.

Collectum är administrerande bolag för gruppension enligt punkt 6.4. Familjeskydd tecknas i KAF Kollektivavtalsförsäkring, ömsesidigt (KAF)¹. Egenpension tecknas efter tjänstemannens val i försäkringsbolag som slutit administrationsavtal med Collectum.

Anmärkning

Arkitektföretag har enligt särskild överenskommelse mellan Svenskt Näringsliv och PTK möjlighet att teckna pensionsförsäkring i Arkitekternas Pensionskassa i stället för i Alecta.

1.3 I försäkringsbekräftelse anger Collectum fr o m vilken tidpunkt försäkringsavtal i enlighet med av Svenskt Näringsliv och PTK godkända regler träder i kraft. Om i punkt 15 angiven garanti gäller för någon anställd skall försäkringsavtal tecknas att gälla fr o m den tidpunkt från vilken garantin gäller.

---

¹ KAF avvecklades 2005-01-01. För 1.2 sista stycket gäller följande överenskommelse: ”Svenskt Näringsliv och PTK enas om att ITPK-familjeskydd fr o m den 1 januari 2005 skall meddelas av Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt. Försäkringen ska då inte längre meddelas i samförsäkring.” Förhandlingsprotokoll 2004-03-12.

1.4 Försäkringsavtal kan inte av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställda är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd kan omfattas av i punkt 15 angiven garanti.

I de fall föregående stycke ej är tillämpligt kan försäkringsavtal bringas att upphöra enligt följande:

Försäkringsavtal träder ur kraft tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad arbetsgivaren eller Collectum verkställt uppsägning. Collectum äger i fall där arbetsgivaren inte erlagt hela den till betalning förfallna premien i rätt tid rätt att säga upp avtalet.

Anmärkning

Vissa av de i punkt 1.2 – 1.4 angivna administrationsuppgifterna kommer under en övergångstid att skötas av Alecta i Collectums ställe.

1.5 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till ITP-planen skall han ange detta i sin försäkringsanmälan.

Innehåller sådant kollektivavtal bestämmelser som avviker från bestämmelserna i de rekommendationer rörande utformningen av sådant kollektivavtal som överenskommits mellan Svenskt Näringsliv och PTK kan försäkringsavtal om ITP-planen träffas endast efter godkännande av Svenskt Näringsliv och PTK.

Träffas likväl försäkringsavtal på grund av att arbetsgivaren inte lämnat uppgift om avvikande kollektivavtal

gäller försäkringsavtalet endast enligt överenskommelsen mellan Svenskt Näringsliv och PTK om ITP-planen.

2 Planens omfattning

2.1 Anslutningsåldrar

Planen gäller fr o m månaden efter den under vilken tjänstemannen har fyllt

- 18 år i vad den avser kollektiv riskförsäkring (se punkt 1 andra stycket ovan)
- 28 år och därutöver i vad den avser ålderspension, ITPK-pension och familjepension.

Vid vikariat, visstidsanställning m m och deltidanställning gäller dessutom följande.

2.2 Vikariat, visstidsanställning m m

För tjänsteman som uttryckligen har anställts

- för vikariat, eller
- som praktikant, eller
- i övrigt för viss tid eller för visst arbete gäller planen efter det att anställningen har varat i tre hela kalendermånader i följd.

Om anställningen fortsätter efter nämnda period inräknas de tre månaderna i den pensionsgrundande tjänstetiden. Arbetsgivaren skall då betala pensionsavgift eller i förekommande fall göra avsättning för tremånadersperioden.

2.3 *Deltidsanställning*

För deltidsanställd tjänsteman gäller planen endast om tjänstemannen har en ordinarie arbetstid som uppgår till minst 8 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt under en period om tre kalendermånader.

2.4 *36-månadersregeln*

Planen gäller ej om det för tjänstemannen återstår mindre än 36 hela kalendermånader till ordinarie pensionsålder och han inte tidigare har intjänat pension enligt planen.

Planen gäller inte heller om tjänstemannen visserligen tidigare har intjänat pension enligt planen men den pensionsgrundande tjänstetiden tillsammans med den nu återstående tiden till ordinarie pensionsåldern är mindre än 36 hela kalendermånader.

Om den tidigare pensionsrätten har intjänats enligt en annan pensionsplan än ITP-planen skall tiden värderas enligt bestämmelserna i punkt 4, varefter föregående stycke tillämpas.

Planen gäller ej heller om tjänstemannen vid 62 års ålder eller senare har avgått med pension och därefter tar ny anställning.

2.5 *Uppnådd pensionsålder*

Om tjänstemannen kvarstår i tjänst efter det att han uppnått den pensionsålder som enligt punkt 5.1 gäller för

honom, gäller planen inte under anställningstid efter pensionsåldern.

Anmärkning

Tjänsteman som den 31 december 1976 uppnått 65 års ålder omfattas ej av planen.

2.6 *Hälsoprövning*

Om tjänstemannens hälsotillstånd vid den tidpunkt då planen enligt ovan eljest skulle ha blivit gällande för honom är sådant att han enligt Alectas hälsoprövningsregler inte kan försäkras, gäller planen först fr o m den tidpunkt då han återinträder i för honom full tjänstgöring.

Övergångsbestämmelse

Om tjänstemannen uppbar hel eller partiell sjukpension enligt tidigare gällande ITP-plan vid den tidpunkt då 1977 års ITP-plan eljest skulle ha blivit gällande för honom gäller planen först fr o m att tjänstemannen har återinträtt i för honom full tjänstgöring och sjukpensionen helt har upphört att utges.

2.7 *Utlandstjänstgöring*

ITP-planen gäller även tjänstemän som omfattas av ”Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring”. För sådan tjänsteman gäller särskilda bestämmelser enligt avsnitt C. Se s. 41.

3 Pensionsmedförande lön

Pensionsförmånerna enligt punkterna 5-11 beräknas med utgångspunkt från en pensionsmedförande lön. Denna bestäms på följande sätt.

3.1 Löneslag

I den pensionsmedförande lönen skall ingå

- den aktuella fasta lönen¹
- naturaförmåner i form av kost eller bostad, värderade enligt källskattetabellen
- provision, tantiem etc. enligt nedan
- för tjänsteman med regelmässigt skiftarbete, förskjuten arbetstid, jourtid eller beredskapstjänst den under närmast föregående kalenderår utbetalda ersättningen för skiftarbete, förskjuten arbetstid, jourtid eller beredskapstjänst.

Andra naturaförmåner, övertidsersättning och liknande skall inte inräknas i den pensionsmedförande lönen.

Provision, tantiem etc

Om tjänstemannen är avlönad helt med provision, tantiem, produktionspremie eller liknande rörliga lönedelar utgörs den pensionsmedförande lönen av den genomsnittliga inkomsten under de närmast föregående 3 åren.

---

¹ Den fasta månadslönen multipliceras med 12,2 där de två tiondelarna motsvarar det kontanta semestertillägget. Överenskommelse beträffande semesterlön 1989-05-10. Se avtalstryck *Avtal om ITP och TGL 1994-01-01*, s 97.

Om tjänstemannen är avlönad dels med fast lön, dels med provision, tantiem etc. enligt föregående stycke utgörs den pensionsmedförande lönen av

- den aktuella fasta lönen och
- den genomsnittliga inkomsten av provision etc under de närmast föregående 3 åren.

Om arbetsgivaren och tjänstemannen har överenskommit om en förskjutning av förhållandet mellan den fasta lönen och provisionen etc gäller följande. Vid genomsnittsberäkningen enligt föregående stycke skall provisionen etc. för tiden före omläggningen först omräknas med utgångspunkt från den överenskomna förskjutningen.

Om en genomsnittsberäkning enligt ovan inte kan göras, t ex därför att tjänstemannens anställning inte har omfattat de närmast föregående tre åren, skall arbetsgivaren bestämma den pensionsmedförande lörens storlek.

Om tjänstemannen har garanterad provision eller liknande inkomstgaranti får den pensionsmedförande lönen inte understiga den aktuella garantin.

3.2 *Retroaktiva lönehöjningar*

Om tjänstemannen har slutat sin anställning per företagets ordinarie lönerevisionsdatum eller senare och därefter får löneförhöjning med retroaktiv verkan för den förflutna tiden är denna lönehöjning inte pensionsmedförande såvida inte anställningen har upphört på grund av att tjänstemannen har uppnått pensionsåldern eller har avlidit.

3.3 *Pensionsmedförande lön i de fall mindre än 5 år återstår till pensionsåldern*

Lönehöjning för tjänsteman för vilken mindre än 60 månader återstår till pensionsåldern räknas som pensionsmedförande lönehöjning högst upp till det belopp som motsvarar 1,5 x summan av generell lönehöjning och procentuellt bestämda potter enligt det för respektive år gällande löneavtalet mellan Svenskt Näringsliv och PTK. Svenskt Näringsliv och PTK fastställer detta värde för respektive år.

När tjänsteman för vilken mindre än 60 månader återstår till pensionsåldern får lönehöjning gäller dessutom följande vid fastställande av tjänstemannens pensionsmedförande lön

- den del av höjningen som motsvarar stegringen av nettoprisindex under perioden augusti två år före – augusti året före lönehöjningen medräknas i den pensionsmedförande lönen
- återstoden av höjningen medräknas i den pensionsmedförande lönen med lika många 60-delar som antalet återstående månader till pensionsåldern.

3.4 *Upphävd¹*

---

¹ Upphävd genom överenskommelse 1987-09-17. För försäkringsvillkor för försäkring om delpensionsförmåner se avtalstryck *SAF – PTK Avtal om ITP och TGL 1994-01-01*, s. 47.

3.5 *Högsta pensionsmedförande lön*

Den pensionsmedförande lönen, beräknad enligt punkterna 3.1-3.3, begränsas till 30 x basbeloppet.

Med basbeloppet i föregående stycke och ITP-planen i övrigt avses basbeloppet för januari månad respektive år enligt lagen om allmän försäkring.

3.6 *Basbeloppet i ITP-planen*

Med basbeloppet i ITP-planen avses inkomstbasbeloppet för varje år, fastställt enligt §6 i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, förutom i

- a) punkt 5.3
- b) punkt 8.2 och 8.3: där lönegränsen anges till 7,5 basbelopp

Med basbeloppet avses i dessa två punkter i stället prisbasbeloppet enligt 1 Kap 6 § andra stycket i lagen om allmän försäkring (AFL).

För ITPK -Familjeskydd gäller vad som anges i försäkringsvillkoren för försäkringen.

4 Pensionsgrundande tjänstetid

4.1 *Huvudregler*

Pensionsgrundande tjänstetid tillgodoräknas tjänstemannen under tid då ITP-planen gäller för honom; dock tidigast fr o m månaden efter den under vilken han fyller 28 år.

Hel pension enligt punkterna 5-11 utges om tjänstemannen fram till pensionsåldern kan beräknas få en pensionsgrundande tjänstetid om 360 månader.

Om den beräknade tiden är kortare än 360 månader minskas pensionen med $1/360$ för varje felande månad.

Som pensionsgrundande tjänstetid räknas även följande typer av tjänstledighet för tjänsteman som fyllt 28 år:

- manlig och kvinnlig tjänsteman: sjukdom, oavsett om sjukpension utges eller ej
- manlig tjänsteman: militär repetitionsutbildning
- manlig och kvinnlig tjänsteman: tid varunder föräldrapenning utgår till tjänstemannen enligt lag om allmän försäkring

Övergångsbestämmelse

Enligt punkt 5.1 uppnås pensionsåldern 65 år vid ingången av den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år. Detta, som innebär en ändring av tidigare gällande planbestämmelser, skall dock inte – oavsett om pensionsåldern tidigare varit 65 år eller högre – medföra en sänkning av den tjänstetidsfaktor som gällde den 31 december 1976.

4.2 Tidigare anställning

Om tjänstemannen har intjänat ålderspension och – i förekommande fall – familjepension i en tidigare anställning, i vilken ITP-planen har tillämpats, gäller följande:

- den pensionsgrundande tjänstetiden i den tidigare anställningen skall räknas som pensionsgrundande tjänstetid i den nuvarande anställningen
- den pensionsrätt som tjänstemannen har intjänat i den tidigare anställningen skall inräknas i den pensionsrätt som han intjänar i den nuvarande anställningen.

Om tjänstemannen omfattats av alternativreglerna i punkterna 5.2 och 9.3 i den tidigare anställningen men ej i den nuvarande gäller följande:

- tjänstetid motsvarande den tid under vilken alternativreglerna tillämpats skall ej räknas som pensionsgrundande tjänstetid för ålderspension på lönedelar över 7,5 basbelopp respektive för familjepension i den nuvarande anställningen
- den pensionsrätt som intjänats under tid när alternativreglerna tillämpats inräknas ej i den pensionsrätt som tjänstemannen intjänar i den nuvarande anställningen.

Om en annan pensionsplan än ITP-planen har tillämpats i den tidigare anställningen och denna plan är likvärdig med ITP-planen gäller motsvarande. Om den andra pensionsplanen emellertid skiljer sig i väsentliga delar från ITP-planen skall tjänstetiden i den förra anställningen omräknas med hänsyn till skillnaderna.

Om tjänstemannen i tidigare anställning som arbetare förvärvat rätt till minst tre STP-år får samtliga dessa tillgodoräknas i den pensionsgrundande tjänstetiden.

Övergångsbestämmelse

Om övergång från arbetare- till tjänstemannabefattning skett före den 1 januari 1991 tillgodoräknas arbetartid enligt vid övergången gällande bestämmelser i ITP-planen, om dessa ger bättre utfall för tjänstemannen än ovan.

4.3 *(Punkt 4.3 upphävs)*

5 Ålderspension

5.1 *Rätt till ålderspension*

Rätt till ålderspension föreligger för tjänstemannen när han uppnår pensionsåldern.

Pensionsåldern är 65 år, såvida inte lägre pensionsålder redan har överenskommit mellan arbetsgivaren och tjänstemannen.

Arbetsgivaren och tjänstemannen kan komma överens om att ändra pensionsåldern till lägre pensionsålder.

Pensionsåldern uppnås vid ingången av den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år och ålderspensionen utges fr o m samma månad t o m den månad under vilken han avlider.

Om pensionsåldern är lägre än 65 år uppnår tjänstemannen pensionsåldern vid utgången av den månad under vilken tjänstemannens ålder sammanfaller med pensionsåldern och ålderspensionen utges fr o m följande månad t o m den månad under vilken han avlider.

5.2 *Ålderspensionens storlek¹*

5.2.1 Huvudregel

Hel ålderspension (=ålderspension vid full pensionsgrundande tjänstetid) utges med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel	Ålderspension
- 7,5 basbelopp	10 %
7,5 - 20	65 %
20 - 30	32,5 %

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

Vid pensionsåldrar lägre än 65 år utges hel ålderspension t o m månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel	Ålderspension
- 7,5 basbelopp	65 %
7,5 - 20	65 %
20 - 30	32,5 %

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

5.2.2 Alternativregel

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 basbelopp kan arbetsgivaren och tjänste-

---

¹ För åren 1977-1981 gällde vissa övergångsbestämmelser.

mannen träffa överenskommelse om att i stället för huvudregeln tillämpa annan pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 och 30 basbelopp. Sådan överenskommelse får endast gälla pensionsändamål och kan avse såväl ålders- som efterlevandepension.

Pensionsförmånerna får inte överstiga vad som ryms inom kommunalskattelagens huvudregel för avdragsrätt för allmän pensionsplan. Det innebär att total livsvarig ålderspension enligt detta avtal vid full intjänandetid inte får avses komma att överstiga följande procenttal av den pensionsmedförande lönen.

Lön respektive lönedel	Ålderspension
- 7,5 basbelopp	15 %
7,5 - 20	70 %
20 - 30	40 %

Vid tillämpning av den alternativa pensionslösningen får totalkostnaden – med hänsyn till godkända och tillämpade försäkringstekniska grunder – under intjänandetiden inte beräknas överstiga totalkostnaden för förmånerna enligt planens huvudregel.

Om arbetsgivaren står i begrepp att träffa överenskommelse med en tjänsteman om pensionslösning enligt alternativregeln skall arbetsgivaren underrätta berörd lokal tjänstemannapart vid företaget innan överenskommelse träffas. Skyldighet att lämna underrättelse föreligger inte i det fall tjänstemannen uppgivit att han inte är medlem i något PTK-förbund.

När överenskommelse träffats om att tillämpa alternativregeln för viss tjänsteman skall denna regel tillämpas så länge anställningen hos arbetsgivaren består.

5.3 *Samordning*

Ålderspensionen före 65 år enligt ovan på lönedel intill 7,5 basbelopp skall minskas med

- sjukpenning från den allmänna försäkringen eller yrkesskadeförsäkringen om tjänstemannen uppbär sjukpension enligt punkt 8 när han uppnår pensionsåldern – se dock sista stycket under denna punkt
- sjukersättning ifrån den allmänna försäkringen
- livränta från yrkesskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

Om ålderspensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid skall avdragen i föregående stycke reduceras i motsvarande mån innan samordning sker.

Under den tid då tjänstemannen får sjukpenning gäller vidare följande. Ålderspension skall vid full pensionsgrundande tjänstetid och fullständig arbetsoförmåga alltid utges med 5 % av tjänstemannens pensionsmedförande lön intill 7,5 basbelopp. Om pensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid eller om halv sjukpenning utges skall procenttalet 5 reduceras i motsvarande mån.

6 ITPK

6.1 Rätt till ITPK

ITPK innefattar för tjänstemannen

- a) rätt till en särskild kompletteringspension, kallad ITPK-pension
- b) rätt att vid avgång med pension före ordinarie pensionsålder dock tidigast vid 62 års ålder fortsätta att intjäna pensionsrätt vad beträffar ålderspension enligt punkt 5, familjpension enligt punkt 9 samt ITPK-pension enligt a) fram till den ordinarie pensionsåldern. Intjänandet baseras på de avgifter som gällde för dessa förmåner vid avgången.

6.2 ITPK-pensionens beräkning och utformning

Tjänstemannen tillgodoräknas fortlöpande en avgift (teknisk avgift), vars storlek är beroende av tjänstemannens födelsetidpunkt och pensionsmedförande lön på sätt framgår av *bilaga 6* till förhandlingsprotokollet.¹

Värdet av de tillgodoräknade avgifterna (tekniska avgifterna), beräknat enligt Alectas försäkringstekniska riktlinjer, kan av tjänstemannen användas till temporär eller livsvarig ålderspension som kan börja utbetalas tidigast vid pensionsavgången.

---

¹ Avgiften för ITPK i procent av pensionsmedförande lön är 2 procent för tjänstemän som är över 28 år och som är födda år 1939 eller senare. Förhandlingsprotokoll 1976-09-30 bilaga 6.

Storleken av ålderspensionen är beroende av

- värdet av de tillgodoräknade avgifterna
- tjänstemannens ålder när ITPK-pensionen börjar utbetalas
- tjänstemannens val mellan livsvarig och temporär pension
- vid temporär pension den tid under vilken pension längst skall utbetalas.

6.3 *Fortsatt intjänande av pensionsrätt*

För det fortsatta intjänandet av pensionsrätt efter pensionsavgång enligt punkt 6.1 b) gäller att tjänstemannen skall säga upp sin anställning i enlighet med bestämmelserna rörande uppsägning i gällande avtal om allmänna anställningsvillkor. För fortsatt intjänande av pensionsrätt kräves däremot ej att någon ålderspension enligt punkt 5 eller punkt 6.2 börjar utgå omedelbart efter pensionsavgången.

6.4 *Kompletteringspension med familjeskydd*

Tjänstemannen kan efter eget önskemål byta rätten till kompletterande ålderspension enligt punkt 6.1 a) och 6.2 mot kompletterande familjeskydd i form av gruppension. Familjeskyddet kan kombineras med egenpension i form av gruppension eller reducerad ITPK enligt punkt 6.2. Tjänstemannen kan också välja egenpension i form av gruppension utan kombination med familjeskydd.

För gruppension med familjeskydd och eventuell egenpension disponeras ett utrymme som högst får motsvara avgiften för kompletterande ålderspension enligt punkt 6.2.

För familjeskyddet gäller ”Försäkringsvillkor för ITPK - Familjeskydd”. För egenpension gäller respektive försäkringsbolags villkor.

Tjänstemannen kan komplettera gruppension med egenbetalda premier enligt respektive försäkringsbolags bestämmelser.

Överenskommelse att tillämpa alternativreglerna i punkterna 5.2 och 9.3 medför att reglerna enligt punkt 6.1 a) och 6.2 inte gäller. Motsvarande avgift får användas för annan pensionslösning eller gruppension enligt punkt 6.4.

7 Delpension¹

8 Sjukpension

8.1 Rätt till sjukpension

Rätt till sjukpension föreligger för tjänstemannen när

- han är arbetsförmögen till minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfall och
- arbetsförmågan har förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd.

Om arbetsförmågan ej förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd men tjänstemannen under den senaste

---

¹ Lagstadgad delpensionsförsäkring upphörde år 2000. Tidigare bestämmelser: Förhandlingsprotokoll 1994-06-23 och överenskommelse SAF-PTK 1987-09-17 samt försäkringsvillkor.

tolvmånadersperioden varit sjuk vid flera tillfällen, inträder rätt till sjukpension efter det att tjänstemannen varit arbetsoförmögen i sammanlagt 105 kalenderdagar under perioden.

I de 90 respektive 105 dagarna medräknas inte sjuktid före det att ITP-planen har börjat gälla för tjänstemannen.

Sjukpension utges

- fr o m den dag under vilken rätten till pension har inträtt enligt ovan
- t o m den sista dagen i sjukperioden eller t o m månaden före den under vilken ålderspension börjar utges.

8.2 *Sjukpensionens storlek*

Hel sjukpension utges vid fullständig arbetsoförmåga med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen.

Sjukpension			
Lön respektive lönedel i basbelopp	när sjukpenning utges		när sjuk- eller aktivitetsersättning utges enligt AFL**
	t o m 90:e dagen*	fr o m 91:a dagen	
– 7,5	10 %	0 %	15 %
7,5 – 20	65 %	65 %	65 %
20 – 30	32,5 %	32,5 %	32,5 %

* I samma sjukfall.

** Dock inte om sjukpenning har utbetalats för samma tid.

Anmärkning:

För tjänsteman som inte är inskriven i svensk försäkringskassa och inte uppbär sjuklön skall sjukpensionen vara densamma som om han omfattas av punkt 4¹ i de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring.

Om arbetsförmågan inte är fullständig utan partiell utges pensionen i proportion till graden av arbetsförmågan.

Sjukpension utges ej under tid som ingår i sjuklöneperioden enligt lag.

8.3 Samordning

Sjukpensionen enligt ovan skall minskas enligt följande:

- med sjukpension enligt fribrev
- på lönedel intill 7,5 basbelopp med livränta från arbets-/yrkesskadeförsäkringens eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

Sjukpension utges ej på lönedel intill 7,5 basbelopp under tid då rehabiliteringspenning eller arbetsskadesjukpenning utges.

---

¹ Fr o m 2005-01-01 gäller nya bestämmelser för utlandstjänstgöring, Förhandlingsprotokoll 2005-03-07, s 105. Reglerna om sjukpension finns numera i punkt 5 i ITP Utland, s. 41.

9 Familjepension

Anmärkning:

Villkoren i detta avtal rörande make skall jämväl gälla beträffande registrerad partner enligt lag om registrerat partnerskap.

9.1 Rätt till familjepension

Rätt till familjepension föreligger för tjänstemans make och barn när tjänstemannen avlider. Rätten består även efter det att tjänstemannen har uppnått pensionsåldern.

Adoption grundlägger ej pensionsrätt för barn och giftermål ej rätt till familjepension för änka om adoptionen eller giftermålet äger rum

- efter det att tjänstemannen har fyllt 60 år, eller
- när tjänstemannens arbetsförmåga var varaktigt nedsatt med minst 50 %, eller
- när tjänstemannen led av sjukdom som inom 6 månader efter adoptionen eller giftermålet ledde till tjänstemannens död.

Familjepension utges

- fr o m månaden efter den under vilken tjänstemannen har avlidit och
- för make: t o m den månad under vilken maken avlider eller gifter om sig
- för barn: t o m den månad under vilken barnet fyller 20 år eller dessförinnan avlider. Om emellertid barnet när det fyller 20 år är fullständigt och varaktigt arbetsoförmöget har barnet rätt till familjepension så länge detta förhållande består.

9.2 *Familjepensionens storlek*

Hel familjepension (= familjepension vid full pensionsgrundande tjänstetid) utges med ett belopp som bestäms för varje kalendermånad med utgångspunkt från

- ett grundbelopp enligt följande, och
- antalet förmånstagare vid månadens ingång enligt följande.

Grundbeloppet utgörs av följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lönedel	Grundbelopp
7,5 - 20 basbelopp	32,5 %
20 - 30	16,25 %

Familjepension utges med nedan angivna procenttal av grundbeloppet.

Förmånstagare	Familjepension i % av grundbeloppet
Efterlevande make utan barn	100
och 1 barn	130
och 2 barn	150
och fler än 2 barn	150 +
+ för varje barn utöver 2	10
 Enbart barn	
1 barn	75
2 barn	110
3 barn	135
4 barn	150
fler än 4 barn	150 +
+ för varje barn utöver 4	10

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

9.3 *Alternativregel*

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 basbelopp kan arbetsgivaren och tjänstemannen träffa överenskommelse om att istället för huvudregeln tillämpa annan pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 och 30 basbelopp. För sådan överenskommelse gäller i tillämpliga delar vad som sägs i punkt 5.2.2.

10 **Särskild änkepension**

Bestämmelserna i punkt 10 upphör att gälla vid utgången av 1989.

Övergångsbestämmelse

Särskild änkepension efter tjänsteman som avlidit före 1990 utges enligt hittillsvarande regler.

Maka till tjänsteman som avlider senare än 1989 har rätt till särskild änkepension enligt hittillsvarande regler om äktenskapet ingåtts före 1990 och äktenskapet har varat mindre än 5 år samt om hon inte har något barn gemensamt med tjänstemannen.

Den särskilda änkepensionen skall minskas med omställningspension och särskild efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring.

11 Särskild änklingspension

Bestämmelserna i punkt 11 upphör att gälla vid utgången av 1989.

Övergångsbestämmelse

Särskild änklingspension efter tjänsteman som avlidit före 1990 utges enligt hittillsvarande regler.

Make till tjänsteman som avlider senare än 1989 har rätt till särskild änklingspension enligt hittillsvarande regler om äktenskapet ingåtts före 1990 och mannen är född 1929 eller tidigare.

Den särskilda änklingspensionen skall minskas med omställningspension och särskild efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring.

12 Fri brev

Om tjänstemannen slutar sin anställning efter 28 års ålder men före pensionsåldern har han rätt till fri brev på den intjänade pensionsrätten för ålderspension, ITPK-pension och – i förekommande fall – familjepension.

Om arbetsgivaren tryggar ålderspension och ITPK-planen genom FPG/PRI-systemet skall fri brev beräknas på samma sätt som vid försäkring i Alecta. Arbetsgivaren har rätt att inlösa fri brevet i Alecta.

13 Förtida och uppskjutet uttag

Tjänsteman som lämnar sin anställning har rätt att ta ut ålderspension i förtid, dock tidigast från 55 års ålder. Därvid omräknas pensionen varvid skall eftersträvas att

ålderspension enligt punkt 5 jämte den allmänna pensionen och eventuell annan tjänstepension blir konstant under återstående livstid. ITPK-pension som uttas i för-tid omräknas enligt särskilda regler.

Tjänsteman har vidare rätt att uppskjuta uttaget av ålderspension enligt punkt 5 och/eller ITPK-pension, dock längst t o m månaden före den under vilken han fyller 70 år. Härvid skall pensionen omräknas.

Omräkningarna av ålderspension och ITPK-pension skall ske med tillämpning av antagandena i Alectas försäkringstekniska riktlinjer.

14 Pensionsbesked

Om Collectum har tillställt arbetsgivaren pensionsbesked för tjänstemannen skall arbetsgivaren snarast överlämna detta till tjänstemannen.

Om arbetsgivaren beträffande vissa förmånslag har gjort gruppanmälan till Collectum och Collectum på grund därav inte kan utfärda individuella pensionsbesked skall arbetsgivaren informera tjänstemannen om att ITP har tecknats för dem.

Anmärkning

Vissa av i denna punkt angivna administrations-uppgifter kommer under en övergångstid att skötas av Alecta i Collectums ställe.

15 Garantibestämmelse

15.1 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till ITP-planen eller försäkringsavtal om kreditförsäkring avseende FPG/PRI-systemet enligt av Svenskt Näringsliv och PTK träffade överenskommelse men sedan försummat detta, lämnas likväl ersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats enligt villkoren i denna plan till den som arbetar inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant av arbetsgivaren träffat kollektivavtal som anges i 15.2 nedan.

Denna garanti omfattar ej

- annan ordinarie pensionsålder än 65 år om utfästelse härom skett på annat sätt än i kollektivavtal
- lönehöjning under de senaste 24 månaderna ”före garantifallet” till den del den överstiger det tal som Svenskt Näringsliv och PTK enligt punkt 3.3 fastställt för respektive år,
- annan pensionsgrundande tjänstetid i anställningen än sådan som anges i punkt 4.
- ITPK enligt punkt 6.4 för längre tid än tolv månader
- ålderspension på lönedelar över 7,5 basbelopp eller familjepension eller överenskommelse om annan pensionslösning om överenskommelse träffats om att tillämpa alternativreglerna enligt punkt 5.2 och punkt 9.3.

Om arbetsgivare inte fullgör betalningsskyldighet för överenskommen alternativ pensionslösning enligt punkt 5.2 och punkt 9.3 gäller garantin enligt huvudregeln om tjänstemannen påkallar detta, dock högst ett år tillbaka.

15.2 Ovan upptagna garantiregel gäller för kollektivavtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän vari upptagits bestämmelse om ITP-planen och som träffats med förbund inom PTK. Garantiregeln gäller även för annat kollektivavtal för tjänstemän om Svenskt Näringsliv och PTK godkänner detta. Som en följd av garantiregeln kan skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott inte krävas av arbetsgivaren.

Garantiregeln gäller även för sådan tjänsteman vars anställning uppfyller de förutsättningar som gäller för att tjänstemannen skall kunna omfattas av ”Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring” om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektivavtal för tjänstemän som sägs i föregående stycke.

15.3 Med tjänsteman förstås anställd som omfattas av mellan förbund inom Svenskt Näringsliv och PTK träffade avtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän.

I annat fall sker bedömningen om vilken personalkategori den anställde tillhör med utgångspunkt från det kollektivavtal som skulle gälla för den verksamhet hos arbetsgivaren vari den anställde sysselsättes, om arbetsgivaren som medlem i vederbörlig medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv ingått kollektivavtal för verksamheten.

16 Tolkning, tvister m m

16.1 Kollektivavtalsnämnder

Den i § 11 i förhandlingsprotokollet 1976-09-30 nämnda ITPG-nämnden skall svara för tolkning av de överens-

kommelser parterna träffat rörande ITP-planen, med undantag för frågor som rör ITPK-pension, samt i övrigt vara rådgivande till Collectum/Alecta/PRI

Den i § 5 i förhandlingsprotokollet 1990-06-25 nämnda ITPK-nämnden skall svara för tolkning av de överenskommelser parterna träffat rörande ITPK-pension (egenpension och familjeskydd) samt i övrigt vara rådgivande till berörda försäkringsgivare.

Beslut i nämnd skall vara enhälligt.
Arbetsgivare eller tjänsteman kan begära att frågor som angår honom skall tas upp till behandling i berörd nämnd.

ITPG- och ITPK-nämnden administreras av Collectum.

16.2 Tvister

Twist om kollektivavtalsenlig skyldighet för arbetsgivare att ansluta sig till ITP-planen eller teckna försäkringsavtal om kreditförsäkring avseende FPG/PRI-systemet samt övriga frågor i kollektivavtal om ITP-planen eller fråga som rör särskild utfästelse av arbetsgivaren inom ramen för ITP-planen skall handläggas enligt gällande förhandlingsordning. Svenskt Näringsliv och PTK är därvid ense om att bestämmelserna i § 9 i förhandlingsprotokollet till avtalsuppgörelsen Svenskt Näringsliv - PTK den 21 maj 1976 skall tillämpas. Twist skall dock i sista hand lösas med bindande verkan av en särskild skiljenämnd (pensionsskiljenämnden).

Pensionsskiljenämnden består av två ledamöter utsedda av Svenskt Näringsliv och två ledamöter utsedda av PTK

samt två suppleanter utsedda av vardera organisationen. De så utsedda ledamöterna utser gemensam opartisk ordförande.

Uppkommer tvist om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal, försäkringsvillkor eller andra bestämmelser rörande ITP-planen har part i tvisten alltid rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande av den ovan nämnda skiljenämnden.

Skiljedom skall vara meddelad inom ett år räknat från dag då skiljeförfarande påkallats, såvida inte parterna i tvisten enas om annan tidsfrist.

Innan tvist upptas till avgörande i skiljenämnd skall ärendet ha behandlats i berörd nämnd enligt 16.1.

16.3 Försummelse

Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är förpliktigad därtill, att ansluta sig till ITP-planen gäller följande. Pensionsskiljenämnden äger – om samtliga ledamöter i den är ense – vid vite av belopp som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att inom av nämnden angiven tid fullgöra sin skyldighet enligt avtalet.

Fråga om utdömandet av förfallet vite skall prövas av skiljenämnd enligt lagen om skiljemän. Svenskt Näringsliv och PTK utser var sin skiljeman, vilken ej får vara medlem i pensionsskiljenämnden. De två sålunda valda utser en tredje skiljeman.

Vite som utdöms skall tillfalla Collectum, som disponerar över detta enligt särskilt förvaltningsuppdrag.

16.4 Fredsplikt

Hos arbetsgivare där ITP-avtalet gäller föreligger fredsplikt beträffande samtliga pensionsfrågor.

17 Giltighetstid¹

---

¹ ITP-planen gäller tills vidare med tre månaders uppsägnings-
tid enligt överenskommelse 1985-11-29 mellan SAF och PTK
om prolongering av överenskommelsen om ITP.

B Övergångsbestämmelser

1. *Övergångsbestämmelser till punkt A 1 – 5, 7 och 9*
Särskilda övergångsbestämmelser till punkt A 1 – 5, 7 och 9 har angivits under respektive punkt.

2. *Övriga övergångsbestämmelser*

a) För tjänstemän som omfattas av planen fastställs intjänat fribrev per den 1 januari 1977.

Om pensionsåldern den 31 december 1976 är 65 år eller högre omräknas ålderspensionens fribrevsbelopp enligt försäkringsmässiga grunder till ett konstant belopp utgående livsvarigt från pensionsåldern. Härvid beaktas att pensionsåldern uppnås vid ingången av den månad under vilken tjänstemannens ålder sammanfaller med pensionsåldern.

Om pensionsåldern den 31 december 1976 är lägre än 65 år omräknas ålderspensionens fribrevsbelopp enligt försäkringsmässiga grunder till ett temporärt belopp utgående från pensionsåldern t o m månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år och ett livsvarigt belopp utgående fr o m den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år. Härvid beaktas att pensionsåldern uppnås vid utgången av den månad under vilken tjänstemannens ålder sammanfaller med pensionsåldern.

Förmåner enligt fribrev inräknas i de motsvarande förmånsbelopp som skall gälla för tjänstemannen enligt bestämmelserna i planen. Föreliggande fribrevsöversvärde i förhållande till vid varje tidpunkt gällande storlek av de olika planenliga förmånerna skall tas i anspråk för finansiering av motsvarande fribrevsbildande pensions-

förmåner. Om övernivå kvarstår vid pensionstillfället är tjänstemannen berättigad till däremot svarande pension.

Om pensionsutfästelse enligt övergångsbestämmelser till 1960 års plan innefattande antastbar del, i förekommande fall omräknad enligt övergångsbestämmelserna i 1969 års ITP-plan med tillägg 1970, och om pensionsåldern enligt utfästelsen är lägre än 67 år gäller följande. Det kronfallsbelopp som avser åldersintervallet 65 – 67 skall omräknas per den 1 januari 1977 till den nivå som enligt utfästelsen gäller från 67 års ålder. De antastbara kronfallsbeloppen ingår som del i den enligt planen gällande ålderspensionen.

b) Punkterna I B 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till 1960 års plan gäller alltså, dock beträffande punkt I B 3 med den ändringen att ökningen av procenttalet 10 skall avse ålderspension svarande mot lön respektive lönedel upp till 7,5 basbelopp enligt punkt A 5.2 första stycket.

c) Tjänsteman, född under tiden juni 1911 - januari 1912, med pensionsålder 67 år omfattas ej av denna ITP-plan och berörs därmed ej heller av de ovan angivna omräkningsreglerna. För honom tillämpas istället 1974 års ITP-plan och den från den 1 juli 1976 gällande ITPG-planen med 1976 års pensionsmedförande lön.

d) Följande övergångsbestämmelser i 1969 års ITP-plan med tillägg 1970 skall fortfarande gälla:

- punkt B 2 b III, e och g
- punkt B 3 a, b och c
- punkt B 4 a, b, f, g, och i.

C Särskilda bestämmelser vid utlands- tjänstgöring

1. Dessa särskilda bestämmelser gäller som ändring i och tillägg till ITP-planen för tjänstemän som anges i punkt A 2.7.

Bestämmelserna i punkterna 3 och 4 gäller inte för tjänstemän som tjänstgör i annat EU/EES-land eller i annat land med vilket Sverige ingått en socialförsäkringskonvention.

2. Avgift enligt punkt 3 skall minskas med premier för annan av arbetsgivaren betald försäkring samt med arbetsgivaravgifter för utländsk socialförsäkring, för motsvarande förmåner. I övrigt sker samordning i fråga om ersättning som den anställde kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadestånds rättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner. Samordning sker då enligt regler som uppställs för varje enskilt land.

3. Ålderspension: Arbetsgivaren skall för tjänsteman som är född år 1954 eller senare och för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad ålderspensionsavgift i Sverige, utöver avgifter enligt ITP-planen avsnitt A betala nedanstående ålderspensionsavgift till en individuell tjänstepensionsförsäkring på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp.

Ålder	Procentsats
18 – 29 år	9,4 %
30 – 39 år	11,3 %
40 – 49 år	13,5 %
50 – 59 år	16,5 %
60 – 64 år	18,5 %

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall avgiften minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

4. Efterlevandepension: Arbetsgivaren skall för tjänstemän, för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad efterlevandepensionsavgift i Sverige, på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp teckna en individuell tjänstepensionsförsäkring i Alecta. Försäkringen är utformad så att tjänstemannens efterlevande ges ett skydd om tjänstemannen avlider under tjänstgöringen utomlands. Försäkringsskyddet inträder från och med andra

kalenderåret efter det år, då tjänstemannen började tjäna in ITP Utland. Försäkringsskyddet gäller under hela den fortsatta tid under vilken den tjänstemannen tjänar in ITP Utland och längst intill månaden innan den tjänstemannen fyller 65 år. Om premiebetalning för ITP Utland upphör före 65 år fortsätter försäkringsskyddet att gälla till och med slutet av det tredje kalenderåret efter att premiebetalningen upphörde, dock längst intill månaden innan tjänstemannen fyller 65 år. Om tjänstemannen avlider under tid som försäkringsskydd gäller enligt ovan, utbetalas efterlevandepension enligt följande;

- Till den försäkrades make/maka, registrerad partner eller sambo* utbetalas 1,0 inkomstbasbelopp per år under fem år, vilket förlängs till dess att yngsta barnet fyller 12 år. Med barn avses den avlidnes egna biologiska barn och adopterade barn där adoptionen skett innan den avlidne fyllt 60 år. Den sistnämnda begränsningen gäller inte om det adopterade barnet/barnen är den avlidnes makas/makes/registrerad partners barn eller om mer än fem år förflutit sedan adoptions-tidpunkten vid dödsfallet.
- Till vart och ett av den försäkrades barn utbetalas 0,5 inkomstbasbelopp per år fram till och med månaden innan barnet fyller 20 år. Definitionen av förmånsberättigat barn är detsamma som i punkten ovan.
- Oavsett vad som sägs i punkterna ovan upphör pensionsutbetalningen från och med månaden efter det att förmånstagaren avlidit.

Eventuella försäkringsfall som inträffat före 1/1 2005 regleras enligt tidigare gällande regler. Den sk ATP-

kompensation för efterlevandepension som följer av ”Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring” som gällde för perioden före 1 januari 2005 är inte fribrevsgrundande.

Anm:

* Med sambo avses samma begrepp som används för ITPK Familjeskydd

5. Sjukpension: Beträffande sjukpensionens storlek enligt punkt 8.2 i ITP-planen gäller följande tillägg:

För utlandstjänstgörande tjänsteman som inte erhåller sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning enligt lagen om allmän försäkring (AFL) och ej uppbar sjuklön från arbetsgivaren är sjukpensionen, för lönedelar under 7,5 prisbasbelopp, 90 procent av den pensionsmedförande lönen under längst 90 kalenderdagar och för tid därefter 80 procent.

Anm: Försäkringen meddelas av Alecta.

6. Utlandstjänstgörande tjänsteman som efter återkomsten till Sverige inte erhåller anställning och därigenom ej heller får rätt till sjukpenning enligt AFL har rätt till sjukpension enligt ITP-planen, punkt 8.1, utan iakttagande av den eljest gällande karenstiden 90 kalenderdagar. Utbetalning av pension kan även avse kortare tid än en kalendermånad.

7. Garanti gäller för bortfall av utländsk pension med vilken samordning skett enligt punkt 2. En förutsättning är dock att bortfallet per månad motsvarar minst 0,4 % av prisbasbeloppet. Den försäkrade skall anmäla och

kunna styrka bortfallet av pensionsförmån. Vidare sträcker sig garantin för eventuellt bortfall endast till det högsta belopp som skulle utgått enligt ITP-planen om samordning inte skett.

8. Om försäkringsgivare så påfordrar är den anställde skyldig att vid sjukdom återvända till Sverige.

9. Som grund för bestämmande av pensionsmedförande lön för utlandsanställda skall sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet inte ingå.

10. Övergångsregler

För tjänstemän som omfattades av de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring i denna plan under perioden 1 oktober 1985 till och med 31 december 2004 och som inte uppnått ITP-planens pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension vid nämnda ikraftträdandetidpunkt gäller följande;

A. Ålderspension: compensation för inkomst och premiepension utgör för varje sådan hel förlorad månad en förmån om 0,12 % av den pensionsmedförande lönen, upp till 7,5 basbelopp. Samordning sker i fråga om ersättning som den anställde kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner.

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall förmånen minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

B. Tjänstemän födda 1953 eller tidigare erhåller vidare en kompensation för eventuell förlust på grund av utlandstjänstgöringen i intjänande av ATP. Denna kompensation skall beräknas enligt tidigare regler för ITP Utland. Förmånen skall minskas på följande sätt;

Födda år	Minskning med
1953	19/20
1952	18/20
1951	17/20
1950	16/20
1949	15/20
1948	14/20
1947	13/20
1946	12/20
1945	11/20
1944	10/20
1943	9/20
1942	8/20
1941	7/20
1940	6/20

C. ATP-garanti 941231. Denna punkt omfattar enbart personer födda tidigast 1938 och senast 1953. De omfattas även om de uppnått ordinarie pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension. Som kvalifikationstid kan tillgodoräknas enbart tid då tjänstemannen omfattats av ITP Utland med rätt till ”ATP-kompensation” dvs punkt C i ITP-avtalet ”Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring” och längst tom 1994.12.31. Kompensationen beräknas som skillnaden mellan;

1. Det garantibelopp i till och med 1994.12.31 intjänad ålderspension i ATP och Folkpension

som hade gällt i den allmänna försäkringen om även ovan nämnd kvalifikationstid hade varit ATP-grundande, samt

2. Summan av faktisk svensk allmän ålderspension och övrig ålderspensionskompensation enligt ITP Utland samt eventuella samordningsavdrag, vid pensionsuttag från 65 års ålder.

Kompensationen beräknas och tillerkänns av Alecta när tjänstemannen uppnår ITP-planens pensionsålder eller dessförinnan avgår med pension.

D. Efterlevandepension: eventuella försäkringsfall prövas enligt tidigare gällande regler.

Anm:

Försäkringarna meddelas i Alecta. Finansiering av dessa övergångsregler sker genom de avgifter arbetsgivaren betalat fram till och med 2004-12-31 och Alectas överskottsmedel.

Bilaga**Försäkringsvillkor
ITPK—Familjeskydd, fr o m 2005****INNEHÅLL**

- § 1 Pensioneringsavtal
- § 2 Försäkringstagare — försäkrad
- § 3 Premie — premiebetalning
- § 4 Premiefrielse
- § 5 Värdesäkring/överskott

- Försäkringens giltighet
- § 6 När försäkringsskyddet träder i kraft
- § 7 När försäkringen upphör
- § 8 Oriktiga uppgifter
- § 9 Begränsningar i försäkringens giltighet

- Försäkringsförmånerna
- § 10 Förskydd
- § 11 Pensionens storlek
- § 12 Utbetalning av pension
- § 13 Förmånstagare
- § 14 Efterskydd
- § 15 Förfoganden över försäkringen

- Allmänt
- § 16 Fortsättningsförsäkring
- § 17 Åtgärder för utbetalning
- § 18 Räntebestämmelser vid fördröjd utbetalning
- § 19 Ändring av försäkringsvillkor
- § 20 Tolkning av försäkringsvillkor
- § 21 Prövningsrätt
- § 22 Övergångsbestämmelser
- § 23 Personuppgifter

Upplysningar

ITPK - Familjeskydd

Försäkringen är en kollektivavtalsgrundad tidsbegränsad efterlevandepension. Den utgör en del av ITP-planen.

Försäkringen meddelas av Alecta Pensionsförsäkring, ömsesidigt (Alecta).

Dessa villkor gäller från och med 1 januari 2005. För försäkringen gäller dessutom

- av Alecta upprättade försäkringstekniska riktlinjer respektive beräkningsunderlag
- tillämpliga delar av bestämmelserna i överenskommelser som träffats mellan Svenskt Näringsliv och Privattjänstemannakartellen (PTK) om ITP
- lagen om försäkringsavtal och svensk lag i övrigt.

Domstolsprövning av dessa villkor ska ske med tillämpning av svensk lag.

§ 1 Pensioneringsavtal

Arbetsgivare som önskar teckna ITP för sina anställda ska träffa pensioneringsavtal med Collectum. Därigenom tecknas också försäkringsavtal med Alecta om ITPK - Familjeskydd. Avtal har slutits i och med att Collectum skickat en försäkringsbekaftelse till arbetsgivaren.

I avtalet anges från och med vilken tidpunkt det gäller. Om garantibestämmelsen i punkt 15 i ITP-planen gäller för någon anställd, ska avtalet tecknas att gälla från och med den tidpunkt då garantin börjar att gälla.

Avtalet gäller till dess det skriftligen sagts upp av arbetsgivaren eller Collectum. Avtalet träder ur kraft tidigast vid utgången av månaden efter den då arbetsgivaren eller Collectum sagt upp avtalet.

Collectum har rätt att säga upp avtalet om arbetsgivaren inte betalat premien i rätt tid eller på annat sätt bryter mot villkoren för försäkringen. Avtalet kan dock inte av någon part sägas upp, så länge arbetsgivaren, beträffande någon kategori av anställda, är bunden av kollektivavtal, som medför att anställd omfattas av tidigare angiven garanti. Försätts arbetsgivare i konkurs eller inleds ett likvidationsförfarande har Collectum rätt att säga upp pensioneringsavtalet till upphörande från den tidpunkt då konkursen eller likvidationen avslutas.

Avtalet kan vidare upphöra eller förändras som en anpassning till ändringar i kollektivavtalet om ITP-planen, se även § 19.

§ 2 Försäkringstagare - försäkrad

Arbetsgivaren är försäkringstagare. När det gäller rätten att förordna förmånstagare, liksom när det gäller rätten till försäkringsersättning i övrigt, ska dock varje försäkrad anses som försäkringstagare. Den försäkrade är den på vars liv försäkringen gäller.

§ 3 Premie - premiebetalning

Premien beräknas för ett år i sänder. Den utjämnas så att den blir densamma per försäkrad och förhöjt prisbasbelopp. Med förhöjt prisbasbelopp avses det förhöjda prisbasbeloppet som för varje år fastställs enligt 1 kap 6 § i lagen om allmän försäkring (AFL). Premie för Familjeskyddet tas från den ITPK-avgift som arbetsgivaren

betalar per månad för den försäkrade. ITPK-premien ska betalas senast den 15:e i månaden efter den månad som premien avser.

Vid betalning efter förfallodagen debiteras dröjsmålsränta med den räntesats som Alecta bestämt ska gälla vid varje tidpunkt.

För premier avseende tid före premiebetalningstidpunkten (retroaktiva premier) tillkommer premietillägg med den procentsats som Alecta bestämt ska gälla vid varje tidpunkt. För närvarande (januari 2005) är premietillägget sex procent per år. Betalning ska ske enligt Alectas föreskrifter.

§ 4 Premiefrielse

Arbetsgivare som träffat pensioneringsavtal med Collectum, har samtidigt träffat avtal med Alecta eller annan försäkringsgivare om en premiefrielseförsäkring. Arbetsgivaren (försäkringstagaren) har enligt denna premiefrielseförsäkring rätt till premiefrielse för ITPK - Familjeskydd

- a) vid arbetsoförmåga
- b) när villkoren för slutbetalning enligt 6.1 b och 6.3 i ITP-planen är uppfyllda.

När rätt till premiefrielse inträder, betalas premien för ITPK - Familjeskydd av denna premiefrielseförsäkring (gäller även om annat bolag än Alecta är försäkringsgivare). För närmare bestämmelser beträffande premiefrielseförsäkringen hänvisas till respektive försäkringsgivares villkor.

Premiebefriad försäkring gäller så länge rätten till premiebefrielse består, även om den försäkrades anställning upphör.

Försäkringsskydd kan inte tecknas eller höjas under den tid som den anställda är berättigad till premiebefrielse. Däremot kan försäkringen, på begäran av den försäkrade, ändras så att den upphör eller pensionen sänks från två till ett förhöjt prisbasbelopp per år.

§ 5 Värdesäkring/överskott

Överskott som uppkommer inom ITPK - Familjeskydd används i första hand för att värdesäkra pensionen genom anknytning till det förhöjda prisbasbeloppet under såväl utbetalningstid som eventuell uppskovstid. Anpassning sker den 1 januari varje år.

Sänkning av det förhöjda prisbasbeloppet föranleder inte minskning av pensionen. Senare höjning av det förhöjda prisbasbeloppet beaktas endast i den mån det därigenom blir högre än det var före sänkningen.

Överskott som inte tas i anspråk för värdesäkring enligt ovan används till premiereduktion.

§ 6 När försäkringsskyddet träder i kraft

Försäkringsskyddet träder i kraft samma dag Alecta mottagit en skriftlig anmälan till försäkringen från anställd som omfattas av ITP-planens ITPK-förmån och

- genomgått ITP-planens ordinarie hälsoprövning med godkänt resultat, eller
- genomgått särskild hälsoprövning för ITPK - Familjeskydd och godkänts, om anmälan

till försäkringen skett efter angivet svarsdatum på anmälningsblanketten.

Försäkringsskydd kan dock inte tecknas eller höjas under den tid som den anställde är berättigad till premiebefrielse enligt § 4. Försäkringsskydd kan vidare tecknas tidigast från och med den tidpunkt då den försäkrade blir berättigad till ITPK enligt tillämpligt kollektivavtal (för ITP-planen mellan Svenskt Näringsliv och PTK gäller ITPK från och med månaden efter den, då den anställde fyllt 28 år).

§ 7 När försäkringen upphör

Försäkringen upphör när den försäkrade

- inte längre är anställd och inte heller omfattas av försäkringen via en ny anställning eller genom premiebefrielse enligt § 4 *
- uppnår sin pensionsålder för ITP *
- väljer att inte längre omfattas av försäkringen eller när pensioneringsavtalet enligt § 1 upphör att gälla.

*Anmärkning: Har den försäkrade pensionerats enligt särskild överenskommelse med arbetsgivaren och premie betalats, gäller ITPK - Familjeskydd så lång tid premien avser, dock längst till ordinarie pensionsålder. Det förutsätts dock att den försäkrade vid tidpunkten för slutbetalning av ITPK-försäkringen valt att omfattas av ITPK - Familjeskydd.

§ 8 Oriktiga uppgifter

Har arbetsgivaren — försäkringstagaren — lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som är av betydelse för att bedöma försäkringsrisken, kan det medföra försäkringens ogiltighet enligt Försäkringsavtalslagens bestämmelser. Samma bestämmelser tillämpas om uppgifterna lämnats av den försäkrade.

§ 9 Begränsningar i försäkringens giltighet

KRIGSTILLSTÅND I SVERIGE

Råder krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning om Alectas ansvarighet (krigsansvarighet) och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie). Försäkringsgivarna är fria från krigsansvarighet för försäkring som tecknats eller för utökning av pensionen från ett till två förhöjda prisbasbelopp efter krigstillståndets inträde eller inom en period av tre månader dessförinnan.

DELTAGANDE I FRÄMMANDE KRIG ELLER I POLITISKA OROLIGHETER UTOM SVERIGE

Försäkringen gäller inte för

- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller politiska oroligheter utom Sverige
- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FN:s regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

VISTELSE UTOM SVERIGE VID KRIG ELLER KRIGSLIKNANDE POLITISKA OROLIGHETER
 Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder — utan att själv delta — gäller följande.

Tecknades försäkring eller utökades pensionsbeloppet från ett till två förhöjda prisbasbelopp i samband med utresan till eller under vistelse i området, och kriget eller oroligheterna redan då pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen respektive utökningen för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Inskränkningen gäller inte om vistelsen i området föranleds av utlandstjänstgöring under vilken den försäkrade omfattas av ”Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring” mellan Svenskt Näringsliv och PTK.

§ 10 Förskydd

Innan den anställde gjort sitt ITPK-val, dock tidigast från den tidpunkt från vilken den anställde är berättigad till ITPK, gäller ett förskydd för ITPK - Familjeskydd. Förskyddet gäller dock längst till angivet svarsdatum på den blankett den anställde erhåller från Collectum för att göra sitt ITPK-val. Förskyddet utgör två förhöjda prisbasbelopp i pension med utbetalning enligt § 12.

Förskyddet gäller

- enbart första gången den anställde ska göra ett ITPK-val och

- under förutsättning att den anställde genomgått ITP-planens ordinarie hälsoprövning med godkänt resultat.

Förskyddet gäller inte vid omval eller när den anställde får en ny anställning hos en arbetsgivare som tillämpar ITP-planen.

§ 11 Pensionens storlek

Vid anmälan till försäkringen kan den anställde välja antingen ett eller två förhöjda prisbasbelopp per år i pension. Höjning av pensionens storlek från ett till två förhöjda prisbasbelopp kan ske först efter godkänd hälsoprövning.

Med förhöjt prisbasbelopp avses det förhöjda prisbasbeloppet för varje år, fastställt enligt 1 kap 6§ tredje stycket i lagen om allmän försäkring (AFL).

SAMORDNING

Den försäkrade kan aldrig omfattas av mer än en ITPK – Familjeskyddsförsäkring oavsett anställningsförhållanden.

§ 12 Utbetalning av pension

Avlider den försäkrade, betalas pension ut under fem år från och med månaden efter dödsfallet. Pensionen betalas ut månadsvis i efterskott till förmånstagare. Saknas förmånstagare, sker ingen utbetalning. Avlider förmånstagare under tiden pensionen betalas ut, tillfaller pensionen för dödsfallsmånaden förmånstagarens dödsbo.

§ 13 Förmånstagare

GENERELLT FÖRORDNANDE

Förmånstagare till varje månads utbetalning av pension är den försäkrades make/maka, registrerade partner, sambo eller, om inte någon av dessa finns, den försäkrades arvsberättigade barn — om inte den försäkrade skriftligen anmält annat förordnande till Collectum.

Make/maka är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösande av partnerskap pågår.

Förmånstagaren kan senarelägga utbetalning av pension, se nedan. Däremot kan inte förmånstagaren göra något eget förordnande.

SAMBO

Sambo till den försäkrade anses en person vara om de båda är ogifta och inte registrerade partner och bor tillsammans under sådana förhållanden att sambolagen (2003:376) är tillämplig på dem.

MAKE/MAKA, REGISTRERAD PARTNER ELLER SAMBO AVLIDER

Om make/maka, registrerad partner eller sambo avlider innan pensionen betalats ut till fullo, inträder den försäkrades arvsberättigade barn som förmånstagare.

SÄRSKILT FÖRORDNANDE

Har den försäkrade skriftligen anmält ett annat förordnande än det ovan angivna, kan det endast omfatta personer vilka enligt inkomstskattelagen kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring:

- a) make/maka, registrerad partner eller tidigare make/maka, registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) och b).

Omfattar förordnandet annan person, är det i den delen utan verkan. För förmånstagare enligt a), b) och c) ovan gäller att de är förmånstagare till varje månads utbetalning av pension. En förmånstagare kan inte genom särskilt förordnande ges större rätt att förfoga över försäkringen än vad som gäller enligt det generella förordnandet.

Har ett särskilt förordnande gjorts gäller det så länge den försäkrade väljer att omfattas av familjeskyddsförsäkringen och så länge anställningen består, eller till dess att det ändras eller återkallas. Byter den försäkrade anställning gäller förordnandet förutsatt att den nya anställningen

- är inom det sakliga tillämpningsområdet för Svenskt Näringslivs och PTK:s avtal om ITP
- börjar i anslutning till att den försäkrade slutade den förra anställningen och det är innan efterskyddet i § 14 upphör att gälla. Uppfylls inte de ovan angivna kraven, förfaller det av den försäkrade skrivna förordnandet.

AVSTÅ FRÅN PENSION

Förmånstagare kan skriftligen till Alecta förklara sig avstå från sin rätt som förmånstagare till pension från försäkringen. Ett avstående kan göras innan förmånstagaren mottagit någon utbetalning av pension, men det

kan även göras efter det att förmånstagaren mottagit en eller flera utbetalningar av pension från försäkringen. Ett avstående kan inte villkoras och avser alla framtida utbetalningar av pension.

Har ett avstående gjorts och det senare kommer att saknas förmånstagare, inträder åter den som avstått som förmånstagare.

RÄTT ATT SENARELÄGGA UTBETALNING AV PENSION

Förmånstagare kan genom skriftlig anmälan till Alecta bestämma att pension ska betalas ut senare än enligt § 12. Anmälan om senareläggning ska göras före första utbetalning av pension.

Förmånstagare kan senarelägga utbetalning av pension så att utbetalningen börjar senast den 60:e månaden efter dödsfallet. Minsta period man kan senarelägga uttaget av pension är 6 månader.

Senareläggs utbetalning av pension, ökas pensionen med 0,25 procentenheter för varje månad som utbetalningen senarelagts. Har förmånstagare senarelagt utbetalning av pension (uppskov), men avlider under tiden för uppskovet, börjar utbetalning av pension från och med månaden efter dödsfallet, förutsatt att annan förmånstagare finns. Pensionen räknas då om, som om uppskov endast har begärts till denna tidpunkt.

§ 14 Efterskydd

Har den försäkrade omfattats av ITPK - Familjeskydd och försäkringen inte längre gäller på grund av att

- anställningen upphört eller

- pensioneringsavtalet har upphört att gälla gäller ett efterskydd så lång tid den försäkrade varit anställd, dock längst i tre månader.

Efterskyddet förlängs om den försäkrade blir sjuk under tiden efterskyddet gäller. Skyddet förlängs med lika många dagar som sjukdomen varar. Med sjukdom förstås tillstånd som avses i punkt 8.1 i ITP-planen.

§ 15 Förfoganden över försäkringen

Försäkringen kan inte överlåtas, pantsättas, belånas eller återköpas. Den kan inte heller ändras så att den inte längre uppfyller inkomstskattelagens föreskrifter för pensionsförsäkring.

§ 16 Fortsättningsförsäkring

Upphör den försäkrades ITPK - Familjeskydd att gälla före ordinarie pensionsålder för ITP eller den tidigare tidpunkt från vilken pensionsavgång sker, har denne rätt att inom sex månader därefter teckna fortsättningsförsäkring utan hälsoprövning. Därefter upphör rätten att teckna fortsättningsförsäkring.

§ 17 Åtgärder för utbetalning

Dödsfall anmäls till Alecta. Dödsfallsintyg från Skatteverket ska bifogas anmälan. Behövs andra handlingar, ska dessa anskaffas och sändas in utan kostnad för Alecta. Medgivande ska lämnas, om Alecta begär det, så att Alecta kan inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdanstalt, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning.

§ 18 Räntebestämmelser vid fördröjd utbetalning

Fördröjs utbetalning av pensionsbelopp, betalar Alecta ränta. Räntesatsen ska återspegla det allmänna ränteläget. Den årliga räntan motsvarar den av Riksbanken fastställda referensräntan. Ränta betalas inte för tid innan en månad förflutit från det Alecta erhållit de handlingar som omtalas i § 17.

Ränta betalas inte heller ut om den är mindre än 0,1 procent av prisbasbeloppet det år utbetalning av pensionen sker. Alecta ansvarar inte för förlust som utöver detta kan uppstå om utredning av försäkringsfall eller utbetalning av pensionsbelopp fördröjs. Alecta har rätt att ändra reglerna för ränteberäkning.

§ 19 Ändring av försäkringsvillkor

Villkoren ska anpassas till framtida ändringar i kollektivavtalet om ITP. Alecta kan, efter godkännande av Svenskt Näringsliv och PTK, ändra dessa villkor. Ändringen gäller för arbetsgivare och försäkrade från och med den tidpunkt som beslutas.

§ 20 Tolkning av försäkringsvillkor

Försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan begära att fråga som angår denne tas upp till behandling i ITPK-nämnden.

§ 21 Prövningsrätt

Försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare har rätt till överprövning av Alecta fattade beslut i ITPK-nämnden.

För beslut fattade i ITPK-nämnden finns vidare rätt till överprövning av pensionsskiljenämnden Svenskt Näringsliv — PTK, enligt punkt 16 i ITP-planen.

Försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan även vända sig till allmän domstol i Sverige.

§ 22 Övergångsbestämmelser

Anställd som den 1 januari 1990 var arbetsoförmögen och berättigad till sjukpension enligt ITP-planen och därefter inte återfått arbetsförmågan, omfattas inte av möjligheten att välja ITPK - Familjeskydd.

Under perioden 1 januari till 30 juni 1990 gällde — med vissa undantag — ett generellt ITPK - Familjeskydd. Tjänsteman som omfattades av detta och som under perioden blev berättigad till sjukpension enligt ITP-planen, omfattas av det generella ITPK - Familjeskyddet så länge rätten till sjukpension består utan avbrott.

§ 23 Personuppgifter

Alecta respektive arbetsgivaren åtar sig att behandla personuppgifter för vilka de är ensamt eller gemensamt personuppgiftsansvariga enbart i enlighet med den för den registrerade uppgivna ändamålsbeskrivningen samt i övrigt i enlighet med Personuppgiftslagen (1998:204) och tillämpliga författningar, föreskrifter, råd och självregleringsnormer (nedan gemensamt benämnt PuL). I arbetsgivarens skyldighet ingår även att hålla personuppgifterna aktuella och korrekta samt att tillse att uppgifterna inte bevaras längre än nödvändigt. Arbetsgivaren åtar sig att med tredje part, som han anlitar för behandling av personuppgifterna, teckna skriftligt avtal i

enlighet med PuL innehållande instruktioner för behandlingen.

Alecta har inget ansvar gentemot arbetsgivaren eller tredje part för skada, direkt eller indirekt, som uppkommer till följd av arbetsgivarens behandling av personuppgifterna i strid med PuL. Arbetsgivaren kan inte rikta anspråk mot Alecta i anledning av sådan skada.

Arbetsgivaren åtar sig att hålla Alecta skadeslöst i den mån tredje part riktar anspråk mot Alecta i anledning av att arbetsgivaren har behandlat personuppgifterna i strid med PuL.

Personuppgifter som lämnas till Alecta kommer att registreras i Alectas datasystem för att Alecta ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt lag respektive ingånget försäkringsavtal. Den försäkrade har rätt att få information om och rättelse av de personuppgifter som registrerats. Skriftlig ansökan om detta ska skickas till Alecta.

TGL – Avtal om tjänstegrupplivförsäkring

Avtal om tjänstegrupplivförsäkring mellan
 .....(arbetsgivarförbundet) och
 .....(tjänstemannaförbundet eller –
 förbunden) i avtal för både tjänstemän och arbetsledare:
 för tjänstemän och arbetsledare med undantag för be-
 siktningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen,
 anställda hos arbetsgivare som är anslutna till
 .....(arbetsgivarförbundet).

Begreppet ”tjänsteman” i texten nedan innefattar arbets-
 ledare.

I avtal för enbart tjänstemän: för tjänstemän med undan-
 tag för befattningsskikt högre än 2 i befattnings-
 nomenklaturen, anställda hos arbetsgivare som är
 anslutna ..... (arbetsgivarförbundet).

1 Tjänstegrupplivförsäkring

1.1 Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) är en kapitalför-
 säkring mot riskpremie.

Arbetsgivaren skall teckna TGL med följande vill-
 kor.

Arbetsgivaren avgör i vilket försäkringsbolag TGL
 skall tecknas.

1.2 I försäkringsbekaftelsen anger försäkringsbolaget
 fr o m vilken tidpunkt försäkringsavtal i enlighet
 med av Svenskt Näringsliv och PTK godkända reg-
 ler träder i kraft. Om i punkt 7 angiven garanti
 gäller för någon anställd skall försäkringsavtal

tecknas att gälla fr o m den tidpunkt från vilken garantin gäller.

- 1.3 Försäkringsavtal kan av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställda kan omfattas av i punkt 7 angiven garanti. Försäkringsavtal om TGL kan dock överföras från en försäkringsgivare till en annan av Svenskt Näringsliv och PTK angiven försäkringsgivare.
- 1.4 I de fall då punkt 1.3 inte är tillämplig kan försäkringsavtal bringas att upphöra enligt följande. Försäkringsavtal träder ur kraft tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad arbetsgivare eller försäkringsbolaget verkställt uppsägning. Försäkringsbolaget äger i fall där arbetsgivaren inte erlagt hela den till betalning förfallna premien i rätt tid att säga upp avtalet.
- 1.5 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till TGL skall han ange detta i sin försäkringsanmälan. Innehåller sådant kollektivavtal bestämmelser som avviker från bestämmelserna i de rekommendationer rörande utformningen av sådant kollektivavtal som överenskommit mellan Svenskt Näringsliv och PTK kan försäkringsavtal om TGL träffas endast efter godkännande av Svenskt Näringsliv och PTK. Träffas likväl försäkringsavtal på grund av att arbetsgivaren inte lämnat uppgift om avvikande kollektivavtal gäller försäkringsavtalet endast enligt överenskommelsen mellan Svenskt Näringsliv och PTK om TGL-avtalet.

- 1.6 Arbetsgivaren skall betala försäkringspremie för tjänsteman som omfattas av TGL så länge dennes anställning består.
- Återbäring, som kan uppstå på TGL, skall användas för sänkning av premierna.
- Om försäkringsbolaget har tillställt arbetsgivaren försäkringsbesked för tjänstemannen skall arbetsgivaren snarast överlämna detta till tjänstemannen.
- Om arbetsgivaren har gjort gruppanmälan till försäkringsbolaget och detta på grund därav inte kan utfärda individuella försäkringsbesked skall arbetsgivaren informera tjänstemännen om att TGL har tecknats för dem.

2 TGLs omfattning

TGL gäller så länge tjänstemannens anställning består, dock tidigast fr o m månaden efter den under vilken han fyllt 18 år och längst t o m månaden före den under vilken han fyller 70 år enligt följande.

För tjänsteman med en ordinarie arbetstid om minst 16 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt per månad, gäller TGL med hela belopp.

För tjänsteman med en ordinarie arbetstid om minst 8 men mindre än 16 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt per månad, gäller TGL med halva belopp.

TGL gäller även tjänsteman som omfattas av ”Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring”
TGL gäller ej vid

- grundutbildning som värnpliktig

- tjänstledighet enligt lagen om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning – se dock punkt 5 sista stycket.

Anmärkning till punkt 2

TGL kan i vissa fall även gälla efter anställningens upphörande – se punkt 5 nedan.

TGL kan i vissa fall ej tecknas på grund av tjänstemannens hälsotillstånd – se punkt 8 nedan.

3 Försäkringsbeloppens storlek

När tjänsteman avlider utbetalas TGL med ett belopp, som vid hela förmåner motsvarar nedanstående antal prisbasbelopp.

a) Grundbelopp

Om tjänstemannen vid dödsfallet har fyllt	är grundbeloppet i antal basbelopp
---	------------------------------------

---

18 men ej 55 år	6,0
55 men ej 56 år	5,5
56 men ej 57 år	5,0
57 men ej 58 år	4,5
58 men ej 59 år	4,0
59 men ej 60 år	3,5
60 men ej 61 år	3,0
61 men ej 62 år	2,5
62 men ej 63 år	2,0
63 men ej 64 år	1,5
64 men ej 70 år	1,0

Med basbelopp i föregående stycke och i avtalet i övrigt avses basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring vid ingången av det år försäkringsfallet inträffar.

Om tjänstemannen har fyllt 55 år (men ej 70 år) och efterlämnar barn, som vid dödsfallet ej har fyllt 17 år, är grundbeloppet emellertid 6 basbelopp.

Förmånstagare till grundbeloppet är i följande ordning

- 1   make
- 2   barn
- 3   föräldrar eller, om endera av dem är avlid-
den, den efterlevande föräldern

Tjänstemannen kan skriftligen hos försäkringsbolaget göra annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast avse fysisk person. Förordnandet gäller till dess tjänstemannen genom ny anmälan ändrar förordnandet. Byte av anställning medför inte att ett av tjänstemannen tidigare anmält förordnande förfaller.

Anmärkning

Villkoren i detta avtal rörande make skall jämväl gälla beträffande registrerad partner enligt lag om registrerat partnerskap.

b) Barntillägg

När tjänsteman har barn, som vid dödsfallet ej har fyllt 20 år, utbetalas ett tillägg för varje sådant barn med ett belopp som motsvarar följande antal basbelopp

Om barnet vid dödsfallet	är barntillägget
ej fyllt 17 år	2,0
har fyllt 17 men ej 19	1,5
har fyllt 19 men ej 20	1,0

Förmånstagare till varje barntillägg är det barn som tillägget avser. Tjänstemannen kan göra annat förmånstagarförordnande till fysisk person. Sådant förordnande skall göras skriftligen hos försäkringsbolaget.

c) Begravningshjälp

Om den avlidne inte efterlämnar någon förmånstagare till grundbelopp enligt a) skall begravningshjälp utges till den avlidnes dödsbo med ett halvt prisbasbelopp.

4 Makeförsäkring

Om tjänstemannens make avlider och makarna har barn som vid dödsfallet ej har fyllt 17 år samt den avlidne maken ej omfattas av TGL eller annan tjänstegrupplivförsäkring med huvudsak samma förmåner utbetalas vid hela förmåner

- dels ett belopp motsvarande 0,5 basbelopp till tjänstemannen
- dels ett belopp motsvarande 1,0 basbelopp för varje sådant barn.

Varje barn under 17 år är förmånstagare till ett belopp motsvarande ett basbelopp. Tjänstemannen kan skriftligen hos försäkringsbolaget göra annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast avse fysisk

person. Förordnandet gäller till dess tjänstemannen genom ny anmälan ändrar förordnandet. Byte av anställning medför inte att ett av tjänstemannen tidigare anmält förordnande förfaller.

Med make enligt första stycket jämställs ogift person med vilken ogift tjänsteman stadigvarande sammanbor

- om det i första stycket nämnda barnet är gemensamt för tjänstemannen och den avlidne,
- eller – om barnet inte är gemensamt – tjänstemannen har förordnat den avlidne till förmånstagare enligt punkt 3 a).

5 Efterskydd

TGL fortsätter att gälla, trots att tjänstemannens anställning har upphört (efterskydd), om

- tjänstemannen har omfattats av TGL under anställningen
- är arbetslös, samt
- söker arbete sedan anställningen upphörde.

Med att tjänstemannen ”söker arbete” jämställs att han med omskolningsbidrag genomgår en av myndigheterna anordnad omskolning till ny yrkesverksamhet. Samma gäller beträffande utbildning vartill Trygghetsrådet har lämnat bidrag.

Efterskyddet gäller under lika lång tid som tjänstemannen har varit anställd under de senaste 24 månaderna före anställningens upphörande. Är tjänstemannen sjuk under efterskyddstiden förlängs denna lika många dagar

som sjukdomen varar. Motsvarande gäller vid förtidspensionering av arbetsmarknadsmässiga skäl.

Om tjänstemannen tar ny anställning hos en arbetsgivare som ej tecknat TGL eller annan tjänstegrupplivförsäkring med i huvudsak samma förmåner gäller efterskyddet lika länge som om tjänstemannen hade varit arbetslös.

Efterskyddet upphör om tjänstemannen bosätter sig utomlands.

Efterskyddet gäller ej om tjänstemannens anställning har upphört på grund av att han uppnått pensionsåldern.

Efterskydd gäller också för tjänsteman som erhållit tjänstledighet enligt lagen om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning, om han uppbär studiemedel eller studiestöd. Efterskyddet består då under lika lång tid som om tjänstemannen hade varit arbetslös.

6 Samordning

Om tjänstemannen har haft två eller flera anställningar

- som vardera ger rätt till TGL, utbetalas försäkringsbelopp enligt endast en av försäkringarna
- som ger rätt till TGL och annan tjänstegrupplivförsäkring med i huvudsak samma förmåner, utbetalas försäkringsbelopp motsvarande den av försäkringarna som ger det högsta beloppet.

Samordningen av försäkringsförmåner från olika försäkringsbolag sker på sätt som dessa bestämmer.

Motsvarande gäller vid utlandstjänstgöring.

7 Garantibestämmelse

7.1 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundig sig att ansluta sig till TGL men sedan försummat detta, lämnas likväl ersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats enligt villkoren i detta avtal till förmånstagare till avliden tjänsteman som arbetat inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant av arbetsgivaren träffat kollektivavtal som anges i punkt 7.2.

7.2 Ovan upptagna garantiregel gäller för kollektivavtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän vari upp-tagits bestämmelse om TGL och som träffats med förbund inom PTK. Garantiregeln gäller även för annat kollektivavtal för tjänstemän om Svenskt Näringsliv och PTK godkänner detta. Som en följd av garantiregeln kan skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott inte krävas av arbetsgivare.

Garantiregeln gäller även för sådan tjänsteman vars an-ställning uppfyller de förutsättningar som gäller för att tjänstemannen skall kunna omfattas av ”Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring” om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektiv-avtal för tjänsteman som sägs i föregående stycke.

7.3 Med tjänsteman förstås anställd som omfattas av mellan förbund inom Svenskt Näringsliv och PTK träf-fade avtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän.

I annat fall sker bedömningen om vilken personalkatego-ri den anställde tillhör med utgångspunkt från det kollek-tivavtal som skulle gällt för den verksamhet hos arbets-givaren vari den anställde sysselsätts, om arbetsgivaren

som medlem i vederbörande medlemsförbund i Svenskt Näringsliv ingått kollektivavtal för verksamheten.

8 Undantag

Arbetsgivarens skyldighet enligt punkt 2 att teckna TGL gäller inte under den tid tjänstemans hälsotillstånd är sådant, *att* han enligt försäkringsbolagens hälsoprövningsregler inte kan försäkras.

9 Förhandlingsordning

Vad beträffar förhandlingsordning m m gäller bestämmelserna härom i § 9 i förhandlingsprotokollet.

10 Giltighetstid¹

---

¹ Enligt överenskommelse mellan SAF och PTK 1984-06-21 gäller TGL-avtalet tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid av en månad.

Appendix

Förhandlingsprotokoll m m

Förhandlingsprotokoll

1976-09-30

slutligt utredigerat 1976-12-22

Ärende	Uppgörelse om ITP
Parter	Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) Privattjänstemannakartellen (PTK)
Lokal	SAFs lokaler i Stockholm
Närvarande	Hovrättspresident Härje Stenberg och chefs- rådman Sven Wieselgren
för den av regeringen förordnade förliknings- kommis- sionen för SAF	Herrar Curt Nicolin (ordförande), Curt- Steffan Giesecke, Lars-Gunnar Albåge och Gunnar Högberg (vid protokollet)
för PTK	Herrar Alfred Nettelbrandt, Arne H Nilstein, Karl Rude, Ingvar Seregard, Sune Tidefelt och Svante Viksten

§ 1 Herr Ordföranden konstaterade att SAF och PTK godkänd i bilaga 1¹ redovisad hemställan och att uppgörelse således träffats beträffande den ITP-plan och den ITPG-plan som framgår av bilaga 2 respektive bilaga 3.

SAF och PTK rekommenderar berörda förbund att anta avtalen enligt bilaga 2 och 3 som kollektivavtal mellan respektive arbetsgivarförbund och tjänstemannaförbund med därvid gängse giltighetsområde.

---

¹ Protokollsbilagorna 1 och C finns med i detta avtalstryck. För övriga bilagor se avtalstrycket *SAF – PTK Avtal om ITP och TGL 1994-01-01*.

§ 2 Uppgörelsens omfattning på industriområdet:

Uppgörelsen skall på industriområdet gälla för de avtalsområden som anges i bilaga 4.

§ 3 Uppgörelsens omfattning på serviceområdet:

Uppgörelsen skall på serviceområdet gälla för de avtalsområden som anges i bilaga 5.

Parterna är vad HTF-området beträffar ense om att överenskommelser om undantag från ITP-planen vilka träffats mellan HAO CG eller dess delägarföretag, å ena, samt HTF eller dess avdelningar, å andra sidan, fortfarande skall bestå.

Anmärkning

Som framgår av ingressen till ITP-planen gäller denna inte bara för medlemmar i PTK-förbund. Detta förhållande skall dock för serviceområdet ej medföra någon ändring i avtalsförhållandena inom förbundsområden där annan etablerad arbetstagarorganisation än PTK-förbund nu är motpart till arbetsgivarförbundet eller enskilt företag.

§ 4 Uppgörelsens omfattning på sjöfartsområdet:

Uppgörelsen skall på sjöfartsområdet gälla mellan Svenska Arbetsgivareföreningens Allmänna Grupp och Sveriges Fartygsbefälsförening för fartygsbefäl på bogserbåtar tillhöriga de företag som tidigare var medlemmar i Sveriges Skogsindustriförbund.

§ 5 **ITP-planen**

Om en arbetsgivare är skyldig att följa ITP-planen men har underlåtit detta eller har tecknat otillräcklig försäkring eller inte har fullgjort sina förpliktelser enligt

försäkringsavtalet skall den enskilde tjänstemannen och i förekommande fall hans familjepensionsberättigade efterlevande hållas skadeslösa.

Gottskrivande av ej erlagda försäkringsavgifter sker efter framställning av den pensionsberättigade tjänstemannen och utbetalning av pension efter framställning av tjänstemannen eller i förekommande fall hans pensionsberättigade efterlevande.

När försäkringsavgift har gottskrivits eller pension har utbetalats enligt föregående stycke föreligger rätt att återkräva beloppet av arbetsgivaren. Emellertid kan fordringen jämkas, när så är skäligt.

Denna konstruktion finansieras med medel som kan inflyta genom regresskrav enligt föregående stycke, genom utdömda viten enligt punkt A 16:2 i ITP-planen och genom särskilda avgifter.

Den s k TGL-nämnden skall vara rådgivande till SPP¹ och FPG/PRI dels rörande utbetalning av belopp som beror på arbetsgivarens underlåtenhet, dels rörande regresskrav mot arbetsgivaren.

PTK rekommenderar respektive tjänstemannaförbund att i samband med överenskommelsen om det nya ITP-avtalet förklara, att man inte kommer att kräva skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott om en arbetsgivare har försummat att teckna ITP eller ej har fullgjort sina förpliktelser enligt försäkringsavtalet men försäkringsavgift eller pension likväl har gottskrivits respektive utbetalats enligt vad som sägs ovan.

---

¹ SPP heter numera Alecta.

- § 6 SAF och PTK är i anslutning till bestämmelserna om finansiering i § 12 och punkt A i ITP-planen ense om följande.

Familjepensionen enligt punkt A 9 i ITP-planen skall i framtiden kunna finansieras inte bara som för närvarande genom försäkring i SPP utan även genom företagsinterna avsättningar inom ramen för FPG/PRI-systemet. En förutsättning för det senare är dock, att FPG/PRI-systemet visar sig ekonomiskt och administrativt lämpligt även för familjepensionen.

SAF och PTK skall gemensamt överväga möjligheten att finansiera pensionsförmåner enligt ITP-planen på annat sätt än genom pensionsförsäkring eller avsättningar enligt FPG/PRI-systemet, om förslag till detta skulle framställas.

- § 7 SAF och PTK är ense om att Statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SPR) skall betraktas som en pensionsplan likvärdig med ITP-planen enligt punkt A 4:2 andra stycket i vad avser tillgodoräknande av tjänstetid i de fall intjänad pensionsrätt på grund av statlig anställning beräknas enligt regler som gäller för avgång ur tjänst fr o m den 1 januari 1974.

SAF och PTK är också ense om att pensionsreglementena för arbetstagare hos kommuner respektive landsting (KPR respektive LKPR) skall betraktas som pensionsplaner likvärdiga med ITP-planen enligt punkt A 4:2 andra stycket i vad avser tillgodoräkandet av tjänstetid i de fall intjänad pensionsrätt på grund av anställning inom kommun eller landsting beräknas enligt regler som gäller för avgång ur tjänst fr o m den 1 juli 1974.

- § 8 SAF och PTK är i anslutning till bestämmelserna i punkt A 6 i ITP-planen om ITPK ense om följande.

Om tjänsteman som går i pension i förtid genom att på egen begäran avgå ur tjänst före den ordinarie pensionsåldern men tidigast vid 62 års ålder gäller följande. Han fortsätter att intjäna pensionsrätt enligt ITP-planen beträffande ålderspension, ITPK och familjepension fram till den ordinarie pensionsåldern på basis av de vid avgången gällande avgifterna för dessa förmåner.

ITPK skall, om så visar sig tekniskt möjligt, även kunna användas för komplettering av familjepension enligt punkt A 9 i ITP-planen.

- § 9 SAF och PTK är i anslutning till bestämmelserna om familjepension i punkt A 9 i ITP-planen ense om följande.

Om SAF och PTK under avtalsperioden skulle komma överens om att ersätta familjepension enligt punkt A 9 med någon annan familjepensionsform, skall den rätt till familjepension, som då har intjänats enligt planen, överföras till den nya pensionsformen.

- § 10 SAF och PTK är ense om att den pensionsskiljenämnd som nämns i punkt A 16:2 i ITP-planen skall bestå av två representanter utsedda av SAF och två representanter utsedda av PTK. SAF och PTK utser gemensamt en opartisk ordförande.

ITPG-planen¹

- § 11 En särskild nämnd - ITPG-nämnden - skall vara rådgivande till SPP rörande frågor som SAF, PTK eller SPP hänskjuter till nämnden.

ITPG-nämnden består av en representant utsedd av SAF och en representant utsedd av PTK samt en suppleant utsedd av vardera organisationen.

SAF och PTK konstaterar att SPP fortsättningsvis tillämpar bestämmelser om anslutning till ITPG-planen som ett obligatoriskt led i sina försäkringsavtal om generell anslutning till ITP-planen.

Finansiering av ITP- och ITPG-planen

- § 12 Pensionsförmånerna skall finansieras av arbetsgivaren. Arbetsgivaren avgör om han skall

- teckna pensionsförsäkring i SPP eller
- i vad avser ålderspension enligt punkt A 5 i ITP-planen och ITPKs ålderspension enligt punkt A 6 i ITP-planen göra företagsinterna avsättningar inom ramen för FPG/PRI-systemet enligt villkoren för detta.

Närmare bestämmelser om finansieringen i form av avgifter till SPP och/eller avsättningar inom FPG/PRI-systemet återges nedan i §§ 13-16.

- § 13 För i SPP försäkrad ålderspension enligt punkt A 5 i ITP-planen beräknas för varje tjänsteman som uppnått 28 år en fortlöpande avgift, som är konstant under tiden fram till pensionsåldern så länge den försäkrade ålderspensionen är oförändrad. För ålderspension tryggs genom FPG/PRI-systemet beräknas enligt av

---

¹ ITPG-planen upphörde att gälla 1998-01-01. Förhandlingsprotokoll 1997-10-22. ITPG-nämnden kvarstår dock.

SPP tillämpade grunder en teknisk avgift. Dessa åldersberoende avgifter stiger när ålderspensionen stiger.

För ITPKs ålderspension beräknas en fortlöpande avgift i SPP respektive teknisk avgift i FPG/PRI-systemet enligt bestämmelserna i punkt A 6 i ITP-planen och i bilaga 6.

De enligt de båda föregående styckena beräknade avgifterna sammanlägges och åldersutjämnas mellan de av avtalet omfattade tjänstemännen över 28 års ålder enligt följande.

Den på enskild tjänsteman belöpande sammanlagda avgiften (tekniska avgiften) begränsas i princip till 1,5 gånger den för alla tjänstemän genomsnittliga avgiften i procent av pensionsmedförande lön. Denna beräkning, som förutsätter skilda procentsatser för olika lönedelar, görs av SPP enligt regler som skall godkännas av SAF och PTK.

För tjänstemän med lägre pensionsålder än 65 år tillämpas förhöjning av procentsatserna enligt föregående stycke, dock icke vad avser kvinnliga tjänstemän som den 31 december 1976 har pensionsåldern 60 eller 62 år och som är födda 1918 eller tidigare.

Utöver de i förekommande fall begränsade avgifter som nämnts i föregående stycke erfordras ytterligare avgifter för att ge tjänstemannen ålderspension och ITPK enligt punkt A 5 och punkt A 6 i ITP-planen. Dessa avgifter fördelas genom en för alla tjänstemän över 28 år gemensam procentandel av pensionsmedförande lön.

Detaljutförningen av ovanstående regler görs av SPP och FPG i samråd med SAF och PTK.

§ 14 För familjepension enligt ITP-planens punkt A 9 betalas för alla tjänstemän över 28 år med rätt till sådan pension åldersberoende fortlöpande avgifter.

- § 15 Övriga förmånsslag, nämligen
- delpension enligt punkt A 7 i ITP-planen
  - sjukpension enligt punkt A 8 i ITP-planen
  - särskild änkepension enligt punkt A 10 i ITP-planen
  - särskild änklingspension enligt punkt A 11 i ITP-planen
  - ITPG enligt den särskilda planen härför, samt arbetsgivarens rätt till
  - avgiftsbefrielse och avgiftsnedsättning enligt § 16 nedan, tryggas genom en kollektiv riskförsäkring i SPP, för vilken erlägges en för alla tjänstemän över 18 år lika stor avgift i förhållande till den pensionsmedförande lönen.
- § 16 Arbetsgivaren har rätt till
- avgiftsbefrielse när sjukpension utges
  - nedsättning av avgiften när delpension utges
  - avgiftsbefrielse (slutbetalning) när tjänstemannen avgått med pension före ordinarie pensionsålder men tidigast vid 62 år och efter avgången fortsätter att intjäna pensionsrätt enligt punkt A 6 i ITP-planen.
- § 17 Övriga för ITP-planen och ITPG-planen gemensamma bestämmelser:
- SAF och PTK är ense om att följa de regler för värdesäkring av utgående pensioner som framgår av punkt 3-5 i förlikningskommissionens slutliga hemställan (se bilaga 1).
- § 18 Vad beträffar förhandlingsordning m m gäller vad som sägs i punkt A 16 i ITP-planen och punkt 11 i ITPG-planen.
- § 19 SAF och PTK är ense om att ta upp frågan om konkurrens mellan lön och pensionspremier i samband med bevakningar i konkurser i fall där ersättning enligt lag om lönegaranti kan komma i fråga.

- § 20 Om ITP- och ITPG-planerna genom lagändring helt eller delvis ej skulle komma att anses som allmän pensionsplan i beskattningshänseende och arbetsgivarens kostnader för att trygga pensionsförmånerna enligt dessa planer i sin helhet eller till viss del inte skulle vara avdragsgilla, skall parterna - utan hinder av vad som sägs i ITP-planens punkt A 17 och ITPG-planens punkt 12 om giltighetstiden - uppta förhandlingar om sådana ändringar av avtalet att ITP- och ITPG-planerna kan godkännas som allmän pensionsplan.
- § 21 Om förutsättningarna för detta avtal skulle ändras mer väsentligt skall SAF och PTK - utan hinder av vad som sägs i ITP-planens punkt A 17 och ITPG-planens punkt 12 om giltighetstiden - uppta förhandlingar i syfte att överenskomma om sådana ändringar i ITP-planen som föranleds av de ändrade förutsättningarna. Som sådana väsentliga förändringar skall betraktas ändringar i den allmänna försäkringen, t ex ändringar av pensionsnivån eller i annan sociallagstiftning.
- § 22 SAF och PTK är ense om det uttalande om deltidarbete som framgår av bilaga 7.
- § 23 Som framgår av punkt A 17 i ITP-planen träder denna i kraft den 1 januari 1977 utom i vad avser delpension. För tiden den 1 juli - 31 december 1976 gäller 1974 års ITP-plan. 1976 års lön görs pensionsmedförande fr o m den 1 januari 1977. För pensionsfall som inträffar under 1976 skall pensionsförmånerna dock beräknas på 1976 års lön.
- § 24 Att jämte herr Ordföranden justera protokollet utsågs herr Seregard.

Vid protokollet   Gunnar Högberg

Justeras   Curt Nicolin   Ingvar Seregard

Slutlig hemställan

Bilaga I till förhandlingspro- tokoll 1976-09-30

Förlikningskommissionen föreslår att Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och Privattjänstemannakartellen (PTK) träffar följande överenskommelse beträffande pensionerna.

Till fördelning vid förhandlingarna står ett utrymme om 4,1 procent av lönesumman till förfogande.

1 Bilagda förslag till förhandlingsprotokoll samt avtal om tilläggspension för tjänstemän (ITP standardplan) och garanti-tilläggspension (ITPG) godkänns.*

Parterna skall vara beredda att diskutera den redaktionella utformningen av §§ 2 och 4 i förhandlingsprotokollet.

2 ITP standardplan tillförs en kompletteringsplan. Till denna avsätts 2,3 procent av lönesumman. Denna kompletteringsplan utformas så att varje tjänsteman själv får bestämma hur han vill komplettera ITP-planen inom ramen för den för honom uppbyggda premiereserven enligt kompletteringsplanen. Tjänstemannen skall sålunda själv kunna bestämma om han vill använda dessa medel till en rörlig pensionsålder eller höja sin pensionsnivå livsvarigt från 65 år eller endast under vissa år. Tjänsteman skall, om det är tekniskt möjligt, även kunna använda medlen för att komplettera familjepensionen.

Kompletteringen skall ske efter försäkringsmässigt fastställda regler som intas i SPPs allmänna försäkringsvillkor.

Tjänsteman som vill använda premiereserven till rörlig pensionsålder före 65 år skall underrätta arbetsgivaren härom så lång tid före den tilltänkta pensionsavgången som motsvarar

---

*Förslag har ersatts av förhandlingsprotokollet med bilagor.

uppsägningstiden vid uppsägning av anställning från tjänstemannens sida.

Systemet med individuellt uppbyggt pensionskapital enligt kompletteringsplanen efter sedvanliga försäkringstekniska grunder medför för äldre åldersgrupper, att endast ringa premiereserver kan uppbyggas för dessa. För dessa åldersgrupper bör skapas ökad möjlighet till större valfrihet.

Detta bör ske genom att 0,8 procent av ovan angivna 2,3 procent avsätts för att ge en högre pensionsnivå för dessa tjänstemän.

Avgifterna och pensionsförmånerna framgår av bifogade exempel (bilaga A). Förmånsnivåer vid förtida uttag framgår av bifogade exempel (bilaga B)*.

3 Enligt de normer för värdesäkring som hittills tillämpats har avsättningarna täckt den värdeminskning av pensionerna som skett på grund av inflation. I förhandlingsprotokoll 27.6.1960 träffad överenskommelse att återbäringsmedel skall användas för kompensation för under denna punkt avsedd levnadskostnadsstegring skall alltjämt gälla. Ränterabatt till företagen skall utgå enligt samma grunder som hittills.

Vid fortsatt större inflation kan enligt vad som upplysts (bilaga C) finnas behov av ytterligare medel härför. För det ökade behovet av värdesäkring föreslår kommissionen att 1,1 procent av lönesumman avsätts till en särskild värdesäkringsfond inom SPPs rörelse som garanti för värdesäkring av pensionerna.

---

*Bilaga A återges inte. För bilaga B se avtalstrycket *SAF – PTK Avtal om ITP och TGL, 1994-01-01*.

Om den under punkt 2 gjorda avsättningen om 0,8 procent inte erfordras för där angivet ändamål, skall överskjutande del tillföras värdesäkringsfonden.

Den sålunda bildade värdesäkringsfonden skall tas i anspråk först om den enligt första stycket nämnda värdesäkringen inte skulle ge full kompensation för levnadskostnadsstegringen. Garantin för värdesäkring ur fonden gäller högst upp till den nivå som avsättningen till fonden möjliggör. Beslut om värdesäkringstilläggens storlek skall varje år fattas av parterna eller, om dessa så beslutar, av SPPs styrelse.

Skulle medel som avsatts till värdesäkringsfonden inte erfordras för det avsedda ändamålet, skall efter fem år parterna äga besluta att medel ur fonden kan användas till annat pensionsfrämjande ändamål.

Bestämmelsen under §§ 16 och 17 i förhandlingsprotokollet skall äga tillämpning om avgifterna till värdesäkringsfonden skulle anses som ej avdragsgilla i beskattningshänseende.

4 Parterna skall i samråd med SPP utforma de närmare reglerna för kompletteringsplanen enligt punkt 2 och värdesäkringsfonden enligt de riktlinjer som ovan angivits.

5 ITPK och värdesäkringen skall i tillämpliga delar kunna tryggas genom FPG/PRI-systemet.

6 Genom denna överenskommelse har det tillgängliga utrymmet 4,1 procent av lönesumman disponerats enligt följande.

Införande av kompletterande delpension i ITP-planen	0,3 %
Förbättring av ITPG-planen	0,1 %
Kompletteringsplanen enligt punkt 2	2,3 %
Avsättning till värdesäkringsfonden enligt punkt 3	1,1 %
<u>Slutbetalning av ITP-förmåner</u>	<u>0,3 %</u>
	4,1 %

Arbetsgivaren är berättigad till ränterabatt å här angivna avsättningar enligt samma grunder som gäller för ITP standardplan.

7 ITP-planerna träder i kraft den 1 januari 1977. ITPG-planen träder i kraft den 1 juli 1976.

För den som gått i pension under tiden 1 juli - 31 december 1976 gäller dock 1976 års plan, beräknad på 1976 års löner. Reglerna om delpension träder i kraft den 1 juli 1976, därvid 1977 års ITP-standardplan beräknad på 1976 års löner skall gälla.

Avtalet upphör att gälla den 31 mars 1982.

Om avtalet inte har sagts upp senast sex månader före det att giltighetstiden utlöper prolongeras det för ett år åt gången.

*

Denna hemställan kan endast i sin helhet antagas eller förkastas. Svar skall skriftligen eller per telegram lämnas till kommissionens ordförande under adress Hovrätten för Västra Sverige, Box 5051, 402 22 Göteborg, senast torsdagen den 30 september 1976.

Stockholm den 28 september 1976

Härje Stenberg

Sven Wieselgren

Angående indextillägg på ITP-pensioner

Bilaga C
Till slutlig
hemställan

En nyplaceringsränta om 9 % visade sig vid 1973 års tekniska bokslut komma att räcka till årliga indextillägg av storleksordningen 9 % inom SPPs dåvarande bestånd. Vad som överhuvudtaget gör detta möjligt är bl a att överränta uppkommer även på den del av premiereserven som gäller medlemmar vilka ännu är i aktiv tjänst. Kalkylerna bygger på en viss förutsedd balans mellan aktiva och pensionärer, med övervikt för de förra i början, med successiv förskjutning över mot pensionärerna till dess att samtliga som nu är i aktiv tjänst blivit pensionärer.

Skulle den i kalkylen förutsedda balansen mellan aktiva och pensionärer komma att förskjutas nämnvärt, gäller inte kalkylernas resultat. Om den genomsnittliga tiden då man lyfter pension förlängs uppstår en sådan förskjutning i riktning mot "pensionärsklassen" med försämrade möjligheter att ge fulla indextillägg som följd. Exempel på sådan effekt är övergång från temporär ålderspension mellan 65 och 67 år till livsvarig dito. Om den genomsnittliga tiden då den aktiva medlemmen är i aktiv tjänst förkortas uppstår ytterligare en sådan extra förskjutning i samma riktning, dvs "balansen försämras". Exempel på sådan effekt är stora generella löneförhöjningar med snabb tillväxt av premievolymen, i synnerhet för sådana personer i aktiv tjänst som har kort tid kvar till pensionsåldern.

Båda de nämnda effekterna inverkar på nuvarande bedömning av framtida möjligheter till indextillägg. Sedan 1973 har SPPs års premieintäkt stigit från 793 till 1388 mkr, dvs med 75 %. Temporära ålderspensioner kommer att evalveras till livsvariga. Med i övrigt oförändrade förhållanden kan dessa effekter beräknas sänka den "högsta tillåtna indexkompensationsnivån" med ca 0,7 %.

Under åren 1975 och 1976 har "högsta tillåtna indexkompensationsnivå" 9 % överskridits med 1 % år 1975 och 2 % år 1976. Detta minskar ytterligare den nämnda maximinivån med ca 0,2 %, varför denna nu minskats med i runt tal 1 % ($0,7 + 0,2 = 0,9$ %) från 9 till 8 %.

Ovanstående överslagskalkyl visar att SPPs överskottsmedel - nuvarande och förväntade - för nuvarande bestånd förslår till framtida indexhöjningar om 8 % per år vid en nyplaceringsränta om 9 %. Vid förhållandevis kraftig fortsatt beståndsökning på grund av löneförhöjningar och nyinträden kan taket för framtida indexhöjningar komma att sjunka under 8 %.

En annan överslagskalkyl visar att ett årligt tillskott motsvarande ca 0,75 % av lönesumman kan finansiera en "extra höjning" av utgående pensioner med 1 % per år. Detta gäller i varje fall om man begränsar perspektivet till ca 5 år.

Avsätter man således 0,75 % per år av lönesumman, kan med i övrigt oförändrade förutsättningar årliga indexhöjningar om 9 % ges. Avsätter man brutto 1,1 % (= netto 0,9 %) kan sålunda indexhöjningar om ca 9,2 % utges.

Stockholm den 28 september 1976

Åke Unneryd

1989-12-22

FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende: Förändringar i ITP-planen
 Parter: Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF)
 Privattjänstemannakartellen (PTK)

Närvarande:
 för SAF Ulf Laurin, ordförande, Lars-Gunnar Albåge och Gösta Larsson, vid protokollet
 för PTK Björn Bergman, Bertil Blomqvist, Sten Olof Heldt, Lars Hellman, Bo Henning, Sven Magnusson, Lars E Rabenius, Rune Tjernell och Stig Ahlin (adjungerad)

§ 1 SAF och PTK har i enlighet med överenskommelsen den 29 november 1985 fört fortlöpande överläggningar om ändringar i ITP-planen. Som ett led i dessa överläggningar har överenskommelser träffats 1986-05-26 om kollektivavtalsgaranti m m, 1987-09-17 om delpensjonsförmåner samt 1988-05-09 om särskilda bestämmelser enligt ITP-planen för vissa kollektivavtalsområden.

Parterna har under 1989 med förtur aktualiserat frågorna om dels ITP-planens efterlevandeskydd med anledning av ändrade regler fr o m 1 januari 1990 i lagen om allmän försäkring, dels ITP-planens omfattning. SAF och PTK har nu enats om följande.

§ 2 Bestämmelserna i ITP-planens punkt 10 Särskild änkepension samt punkt 11 Särskild änklingspension upphör att gälla vid utgången av 1989.

Övergångsbestämmelser gäller enligt bilaga 1¹.

¹ Bilaga 1 är inarbetad i ITP-planen.

- § 3 SAF och PTK är ense om att införa rätt för enskild tjänsteman att byta kompletterande ålderspension (ITPK) eller del därav mot kompletteringspension med familjeskydd.

SAF och PTK är vidare ense om att i ITP-planen införa vissa alternativregler avseende ålderspension, ITPK och familjepension vilka får tillämpas efter överenskommelse mellan arbetsgivare och tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande tio basbelopp.

Från och med den 1 juli 1990 skall sålunda punkterna 1.2, 4.2, 5.2 och 15.1 i ITP-planen ha den lydelse som framgår av bilaga 2. Nya punkter 6.4 samt 9.3 införes i enlighet med samma bilaga.

Parterna är ense om att i samverkan med berörda försäkringsgivare snarast utforma närmare riktlinjer för tillämpning av alternativreglerna samt för kompletteringspension med familjeskydd.

- § 4 Parterna är ense om att vid tillämpning av alternativregeln enligt punkt 5.2 och punkt 9.3 skall beträffande arbetsgivarens underrättelseskyldighet i tillämpliga delar gälla vad som sägs i förhandlingsprotokoll mellan SAF och PTK 1989-05-10 om löner och allmänna anställningsvillkor § 5 p 3, 4 och 5.
- § 5 Parterna förutsätter att ändringarna i ITP-planen enligt § 3 ovan inte ändrar ITP-planens ställning som allmän pensionsplan i beskattningshänseende. Arbetsgivarnas kostnader för pensionsåtaganden enligt den nu träffade överenskommelsen förutsätts vidare vara avdragsgilla i oförändrad utsträckning. Skulle dessa förutsättningar inte komma att gälla är SAF och PTK ense om att uppta förhandlingar om nödvändiga anpassningar av ITP-planen.

- § 6 Parterna är överens om att verka för att eventuellt tecknande av privata tjänstepensionsförsäkringar sker i överensstämmelse med denna överenskommelse och på sådant sätt att erforderlig samordning mellan sådana försäkringar och ITP inte försvåras.

De nu överenskomna förändringarna enligt § 3 innebär helt nya förmånslösningar samt administrationsförfaranden i berörda delar av ITP-planen. SAF och PTK är därför ense om att följa utvecklingen i dessa delar och senast tre år efter denna överenskommelse göra en gemensam utvärdering.

Vid utvärderingen skall särskilt utvärderas effekterna av samordningen mellan ITP och privata tjänstepensionsförsäkringar.

- § 7 Parterna enas om att fr o m 1990-07-01 höja avgiften för kompletterande ålderspension (ITPK) i enlighet med bilaga 3. Denna höjning, som för varje tjänsteman motsvarar 0,3 procent av pensionsmedförande lön, finansieras dels genom borttagande av särskild änkepension och särskild änklingspension, dels genom sänkning av den särskilda värdesäkringsavgiften från 1,1 procent av lönesumman till 0,9 procent.

- § 8 För kompletteringspension med familjeskydd enligt punkt 6.4 disponeras ett utrymme som högst får motsvara avgiften enligt bilaga 3.

Enligt SPPs¹ grunder tillämpas förhöjt ränteantagande för ITPK-avgiften. Detta medför att den av arbetsgivaren erlagda avgiften blir lägre än den som anges i bilaga 3. SAF och PTK är ense om att skillnaden mellan avgiften enligt bilaga 3 och den avgift arbetsgivaren

---

¹ SPP heter numera Alecta.

faktiskt erligger skall täckas med medel ur den särskilda värdesäkringsfonden.

- § 9 Parterna är ense om att fortsätta förhandlingarna angående anpassning av förhandlingsordningen (punkt 16 i ITP-planen).
- § 10 SAF och PTK konstaterar att ITP-planen för arkitektföretag meddelas genom SARs Pensionskassa¹. Eftersom detta inte klart framgår i planen enas parterna om att tillföra punkt 1.2 en anmärkning enligt följande.

"Arkitektföretag har enligt särskild överenskommelse mellan SAF och PTK möjlighet att teckna pensionsförsäkring i SARs Pensionskassa i stället för i SPP."

Med arkitektföretag förstås företag som yrkesmässigt bedriver praktiserande arkitektverksamhet och därmed förenlig verksamhet och vars ledning utövas eller präglas av arkitekter vilka ansvarar för och leder företagets uppdrag.

I ITP-planen och i förhandlingsprotokoll mellan SAF och PTK rörande planen hänvisas på flera ställen till SPP. För arkitektområdet skall dessa hänvisningar i tillämpliga delar i stället avse SARs pensionskassa. SARs pensionskassa svarar för garantiåtaganden avseende arkitektföretag enligt ITP-planens punkt 15.

- § 11 Enligt parternas överenskommelse om ITP föreligger skyldighet att ansluta tjänstemän till ITP-planen med undantag för befattningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen.

Undantag från denna regel anges dels i ITP-planen, dels i förhandlingsprotokollet 1976-09-30.

---

¹ SARs pensionskassa heter numera Arkitekternas Pensionskassa.

I särskild överenskommelse 1975-03-13 har parterna enats om regler avseende skyldighet att till ITP-planen ansluta tjänsteman i befattningsskikt 2-8 i befattningsnomenklaturen, vilken samtidigt är ägare till företaget. Vidare har parterna i överenskommelse 1982-12-21 givit ITPG-nämnden möjlighet att i vissa fall medge undantag från skyldighet att ansluta tjänsteman till ITP-planen.

SAF och PTK är nu ense om att ersätta de särskilda överenskommelserna 1975-03-13 och 1982-12-21 med de regler som framgår av bilaga 4.

- § 12 Denna överenskommelse skall betraktas som en del av ITP-planen och gälla med samma giltighetstid som planen i övrigt.
- § 13 SAF och PTK rekommenderar berörda förbund att anta denna överenskommelse som kollektivavtal mellan respektive arbetsgivareförbund och tjänstemannaförbund.
- § 14 Denna uppgörelse är vad beträffar arbetsgivarsidan preliminär i avvaktan på behandling i SAFs styrelse.
- § 15 Att förutom ordföranden justera detta protokoll utsågs herrar Albåge och Blomqvist.

Vid protokollet
Gösta Larsson

Justeras

Ulf Laurin
Lars-Gunnar Albåge
Bertil Blomqvist

Bilaga 4
till förhandlingsprotokoll
1989-12-22

Tillämpningsregler avseende vissa undantag från skyldighet att ansluta tjänsteman till ITP-planen

1. Skyldighet att ansluta tjänsteman till ITP-planen gäller ej tjänsteman som är företagare eller i företaget verksam make till företagaren. Som företagare betraktas
  - i företag som ej är juridisk person samtliga ägare
  - i handelsbolag samtliga ägare
  - i kommanditbolag komplementär
  - i aktiebolag aktieägare som ensam eller sammanräknad med annan aktieägare, som är make, förälder eller barn till honom äger minst en tredjedel av aktierna i bolaget.

ITPG-nämnden kan, om särskilda skäl föreligger, medge att även annan ägare får betraktas som företagare och därmed undantas från ITP-planen.

Undantag från eljest gällande skyldighet att ansluta tjänsteman till ITP-planen gäller tjänsteman som själv eller tillsammans med make och barn äger en tiondel eller mer av aktierna och som före den 1 oktober 1974 har tecknat annan pensionsförsäkring av samma totala förmånsnivå som ITP-planen.

2. Skyldighet att ansluta tjänsteman till ITP-planen gäller ej verkställande direktör i aktiebolag samt tjänsteman i befattningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen.

ITPG-nämnden kan, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från skyldigheten att till ITP-planen ansluta annan tjänsteman i företagsledande ställning eller därmed jämförlig ställning.

För vissa befattningar kan befattningsnomenklaturen vara mindre lämplig för att avgöra om kollektivavtalet skall tillämpas. ITPG-nämnden kan, om en strikt tillämpning av befattningsnomenklaturen skulle ge ett uppenbart missvisande resultat, medge undantag från skyldigheten att ansluta tjänsteman till ITP-planen.

- 3 I fall där företag nyanslutes till ITP-planen förekommer att för tjänstemannen redan tecknats försäkring om annan tjänstepension än ITP.

Tjänsteman anställd vid företag som anslutes till ITP-planen får undantas från denna plan under förutsättning att han kvarstår i före anslutningen tecknad försäkring om annan tjänstepension och om skriftlig överenskommelse härom föreligger mellan arbetsgivaren och tjänstemannen.

- 4 För tjänsteman som enligt punkterna 1-3 undantagits från ITP-anslutning gäller ej garantiregeln i § 5 i förhandlingsprotokollet angående uppgörelse om ITP 1976-09-30.

Tjänsteman som medgivits undantag får senare anslutas till ITP-planen endast efter medgivande av ITPG-nämnden. För sådan anslutning till ITP-planen kan, om så erfordras, särskilda villkor fastställas.

1990-06-25
FÖRHANDLINGSPROTOKOLL¹

Ärende: ITP-planen
 Parter: Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF)
 Privattjänstemannakartellen (PTK)
 Närvarande:
 för SAF Ulf Laurin, ordförande, Göran Tunhammar och Gösta Larsson, vid protokollet
 för PTK Björn Bergman, Bertil Blomqvist, Sten Olof Heldt, Lars Hellman, Bo Henning, Sven Magnusson, Lars E Rabenius, Rune Tjernell och Stig Ahlin (adjungerad)

- § 1 SAF och PTK har i förhandlingsprotokoll 1989-12-22 träffat överenskommelse om förändringar i ITP-planen. I anslutning till nämnda överenskommelse har SAF och PTK enats om följande.
- § 2 Med ändring av vad som sägs i överenskommelsen den 22 december 1989 är parterna ense om att punkterna 6.4 och 15.1 i ITP-planen skall ha den lydelse som framgår av bilaga 1.
- Parterna är vidare ense om att punkterna 4.2, 8.1 och 16 från och med den 1 juli 1990 skall ha den lydelse som framgår av bilaga 2.
- § 3 SAF och PTK enas om försäkringsvillkor för ITPK – Familjeskydd enligt bilaga 3. Dessa försäkringsvillkor ersätter bilaga a, Bestämmelser för familjeskydd, i överenskommelsen den 22 december 1989.
- § 4 Enligt § 15 i förhandlingsprotokoll 1976-09-30 om ITP skall avgiftsbefrielse och avgiftsnedsättning enligt § 16 i nämnda protokoll ingå i den s k kollektiva riskförsäkringen i SPP. SAF och PTK är ense om att detta ej gäller sådan alternativ

---

¹ Bilagorna är inarbetade i ITP-planen.

pensionslösning varom överenskommelse kan träffas för tjänstemän med lön över 10 basbelopp.

- § 5 En särskild nämnd - ITPK-nämnden - skall svara för tolkning av de överenskommelser parterna träffat rörande ITPK-pension (egenpension och familjeskydd) samt i övrigt vara rådgivande till berörda försäkringsgivare.

ITPK-nämnden består av en representant utsedd av SAF och en representant utsedd av PTK samt två suppleanter utsedda av vardera organisationen.

- § 6 SAFs och PTKs utgångspunkt, som uttrycks i § 5 i förhandlingsprotokollet av den 22 december 1989, är att förändringarna i ITP-planen enligt § 3 i nämnda protokoll inte ändrar ITP-planens ställning som allmän pensionsplan i beskattningshänseende och att kostnaderna för arbetsgivarnas pensionsåtaganden skall vara avdragsgilla i oförändrad utsträckning.

Härav följer att överenskommelse om alternativa pensionslösningar enligt punkterna 5 och 9 i ITP-planen i likhet med vad som gäller för planen i övrigt skall rymmas inom kommunalskattelagens huvudregler för avdragsrätt för allmän pensionsplan.

- § 7 SAF och PTK konstaterar i anslutning till § 6 att nuvarande skatteregler för tjänstepensioner ej är ändamålsenligt utformade. En förenkling av kommunalskattelagens regler är angelägen. Parterna är därför ense om att gemensamt försöka få till stånd en ändring av kommunalskattelagens bestämmelser i detta avseende.

- § 8 SAF och PTK enas om vissa ändringar i ITPG-planen enligt bilaga 4.

- § 9 Parterna konstaterar att denna överenskommelse samt överenskommelsen den 22 december 1989 i tillämpliga delar även gäller de särskilda bestämmelser enligt ITP-planen för vissa kollektivavtalsområden varom parterna träffat överenskommelse den 9 maj 1988.
- § 10 Denna överenskommelse är att anse som ett fullföljande av överenskommelsen den 22 december 1989. SAF och PTK är därför överens om att särskilt antagande på förbundsplanet av denna överenskommelse inte är erforderligt.
- § 11 Att jämte ordföranden justera detta protokoll utses Göran Tunhammar och Sten Olof Heldt.

Vid protokollet
Gösta Larsson

Justeras
Göran Tunhammar
Ulf Laurin
Sten Olof Heldt

2004-09-16
FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende: Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Parter: Svenskt Näringsliv
Privattjänstemannakartellen (PTK)

Närvarande

för Svenskt
Näringsliv Jan-Peter Duker, ordförande, Alf Eckerhall, Hans
Gidhagen och Ingvar Backle, vid protokollet

för PTK Mari-Ann Krantz, Louise Adelborg, Björn Bergman,
Monica Gustafsson, Jeanette Janson, Richard Malm-
borg, Lars-Bonny Ramstedt, Anders Widlund och
Bengt Olsson

- § 1 Försäkringsbolagen som meddelar tjänstegrupplivförsäkring enligt överenskommelsen mellan Svenskt Näringsliv och PTK samverkar för denna försäkring inom ramen för en särskild institution, TGL-institutionen. Denna har bland annat till uppgift att utbetala försäkringsbelopp när arbetsgivare underlåtit att teckna försäkring om TGL, att utjämna försäkringsrisken mellan de ingående bolagen, att beräkna den enhetliga premie som gäller för TGL samt att handha registret över förmånstagarförordnanden. TGL-institutionen är också förmånstigare till grundbelopp från TGL när ingen annan förmånstigare finns insatt.

De försäkringsbolag som ingår i TGL-institutionen idag är följande: Alecta, Bliwa, Folksam, KAF, Livförsäkringsbolaget SEB Trygg Liv, Länsförsäkringar Liv, Skandia Liv och SPP Liv. Bolagen har nu föreslagit att TGL-institutionen skall upplösas.

- § 2 Svenskt Näringsliv och PTK har noterat försäkringsbolagens förslag och är överens om att TGL från och med den 1 januari 2005 skall meddelas av de försäkringsbolag som så önskar och att detta skall ske utan att samverkan sker i TGL-institutionen.
- § 3 Försäkringsbolag som vill meddela TGL skall teckna förmedlingsavtal med Collectum AB. Försäkringen skall vid varje tidpunkt överensstämma med villkoren i Svenskt Näringslivs och PTKs avtal om TGL. Försäkringsbolagens försäkringsvillkor skall godkännas av TGL-nämnden. TGL-nämnden svarar för tolkningen av överenskommelsen om TGL och är rådgivande till de försäkringsbolag som meddelar TGL.
- § 4 Parterna är överens om att TGL skall meddelas enligt följande principer:

Kontraheringsplikt: Försäkringsbolag som meddelar TGL får inte vägra att teckna TGL med arbetsgivare som är bunden av kollektivavtal om TGL enligt överenskommelsen mellan Svenskt Näringsliv och PTK. TGL-skydd inträder den dag den anställde börjar utföra arbete hos arbetsgivaren. För att TGL-skyddet skall inträda krävs dock att den anställde skall vara arbetsför. Som arbetsför anses ej den som åtnjuter hel sjukpenning, mer än halv sjukersättning eller mer än halv aktivitetsersättning enligt AFL. Ej heller anses den arbetsför som lider av allvarlig sjukdom och kortvarigt utför arbete.

Premiesättning: Varje försäkringsbolag bestämmer självt den premie som skall gälla för försäkringar tecknade i bolaget. Denna skall vara en enhetspremie, det vill säga vara densamma för alla försäkringar tecknade i bolaget.

Riskutjämning: Ingen riskutjämning skall ske mellan försäkringsbolagen som meddelar TGL.

Kostnad för kollektivavtalsgarantin: Varje försäkringsbolag som meddelar TGL skall bidra till finansieringen av kollektivav-

talsgarantin enligt punkt 7 i avtalet om TGL i proportion till antalet TGL-försäkrade tjänstemän i respektive försäkringsbolag. Förvaltning och administration av kollektivavtalsgarantin skall skötas av Collectum.

Vite: Eventuellt utdömt vite skall inbetalas till Collectum AB. Influtna medel skall användas till kollektivavtalsgarantin.

Informationskostnad: Kostnaden för parternas informationsmedel skall fördelas på samma sätt som kostnaden för kollektivavtalsgarantin.

Förmånstagar- och dödsfallsregister: Detta register skall administreras av Collectum AB och kostnaden för detta skall betalas av de försäkringsbolag som meddelar TGL.

- § 5 Med anledning av de ovan nämnda förändringarna av TGL-försäkringen skall punkt 3, fjärde stycket, i avtalet om TGL från och med den 1 januari 2005 ha den lydelse som framgår av bilaga. Samma punkt tillförs även ett nytt avsnitt. Parterna konstaterar vidare, att med basbelopp i ifrågavarande avtal skall förstås prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring samt att SAF i avtalet skall ersättas med Svenskt Näringsliv.
- § 6 Att jämte ordföranden justera detta protokoll utses Anders Widlund.

Vid protokollet

Ingvar Backle

Justeras

Jan-Peter Duker

Anders Widlund

2005-03-10
FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende: ITP-planens särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring (ITP Utland)

Parter: Svenskt Näringsliv
Förhandlings- och samverkansrådet PTK

Närvarande:
för Svenskt Näringsliv Jan-Peter Duker, ordförande, Hans Gidhagen och
Ingvar Backle, vid protokollet
för PTK Thomas Eriksson, Monika Gustafsson, Jeanette Janson,
Christina Nygårdh, Claes Oldin, Tomas Oscarsson
Lars-Bonny Ramstedt och Anders Widlund

---

§ 1 ITP-planen gäller även för tjänstemän som omfattas av "Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring". För sådan tjänsteman gäller de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring i avsnitt C i ITP-planen. Bestämmelserna innehåller bl a kompletteringar av ITP-planens förmåner för att även täcka bortfall av förmåner från den allmänna försäkringen vid tjänstgöring utomlands.

Genom reformeringen av den allmänna pensionen och införandet av den inkomstgrundande ålderspension samt den utvidgade samordningen av socialförsäkringsförmåner genom medlemskapet i EU är Svenskt Näringsliv och PTK överens om att ifrågasvarande bestämmelser måste anpassas till de nya förutsättningar som gäller. Parterna har därför enats om att avsnitt C i ITP-planen "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring" ITP Utland fr o m den 1 januari 2005 skall ha den lydelse som framgår av bilaga.

§ 2 De särskilda bestämmelserna innehåller att arbetsgivaren skall teckna en individuell tjänstepensionsförsäkring som kompensation för bortfall av intjänande av den allmänna pensionen i Sverige. Parterna är överens om att verka för att sådan försäkring kan tecknas såsom en komplettering till ITPK-egen-

pension. En kompletterande efterlevandeförsäkring tecknas i Alecta.

§ 3 Övergångsreglerna enligt punkt 10 i bilagan skall finansieras av Alecta.

§ 4 Att jämte ordföranden justera detta protokoll utsågs Anders Widlund.

Vid protokollet

Ingvar Backle

Justeras

Jan-Peter Duker

Anders Widlund